

Bulletin SUF

S
U
F

SDRUŽENÍ
UČITELŮ
FRANCOUZŠTINY

INSTITUT
FRANÇAIS
DE PRAGUE

ročník 22/2012

Nº 76



15. Festival Francouzského Filmu / Festival du Film Français

22. — 28. 11. 2012

Praha – Světozor, Lucerna, Francouzský institut,
CineStar Anděl / **Brno** – Art / **České Budějovice** – Kotva
WWW.FESTIVALFF.CZ

Školní projekce /pro ZŠ, SŠ a gymnázia/ se
konají v době Festivalu francouzského filmu
od 22. do 28. listopadu 2012 v Kině 35.

Více informací / Plus d'information : Martina Hřibová, tel. 221 401 011

Rezervace / Réservation : kino35@ifp.cz / Institut français de Prague, Štěpánská 35, Praha 1.

Les séances scolaires auront lieu
pendant le Festival du film français du
22 au 28 novembre 2012 au Kino 35.



BULLETIN

Vydává Sdružení učitelů francouzštiny za finanční podpory
Ambassade de France en République tchèque.



Bulletin č. 76, ročník 22/2012

OBSAH

I. Zprávy SUF a FIPF

– 13. světový kongres Mezinárodní federace učitelů francouzštiny (FIPF) v Durbanu (<i>H. Dlesková</i>)	5
– Entre la francophonie et l'europanisme ... les observations du congrès (<i>F. Fischer</i>)	6
– L'Université d'été 2012 (<i>M. Šafránková</i>)	8
– Vyjádření ke státním maturitám	9
– Program Excellence	9
– Pozvánka a přihláška na XVIII. symposium SUF	10

II. Zprávy z Francouzského institutu

– Programme culturel – automne 2012	11
– Festival du film français	11
– La Semaine du Goût	12
– L'Espace Campus France de Prague	13
– Dis-moi dix mots	14
– Žákovský DELF scolaire	17
– Stage national d'automne	18

III. Stáže

– Stage de la Chambre de Commerce et d'Industrie de Paris (<i>M. Červenková</i>)	19
– Stage à Perpignan – juillet 2012 (<i>M. Mikulincová</i>)	19
– Stage de FLE à Vichy (<i>R. Trtíková</i>)	20
– Studentská výměna Gymnázium Olomouc-Hejčín s Lycée Armorin Crest již potřetí! (<i>I. Alfimov</i>)	21
– Výherkyně Olympiády ve francouzštině kategorie B1 v Antibes	22

IV. Projekty

– Proč se učit francouzsky? Nasedněme na vlak budoucnosti s francouzštinou!	24
– Program promolekcí francouzštiny	25
– La Cité des Sciences et de l'industrie de La Villette Paris	25

V. Příspěvky našich členů

– Poslech a jeho důležitost při učení se cizímu jazyku (<i>K. Juřičková</i>)	26
--	----

VI. Nápadník

– Enseigner avec les BD (<i>V. Tesařová</i>)	30
– Suggestions d'activités avec une BD (<i>M. Červenková</i>)	31
– Les bandes dessinées en classe de FLE (<i>S. Vondráková</i>)	32
– Bandes dessinées en classe de français (<i>M. Kolářová</i>)	33

VÝBOR SUF - COMITÉ DE LA SUF

Helena Dlesková
předsedkyně
vhdlesk@seznam.cz

Renáta Dvořáková
evidence členů
dvor.rena@volny.cz

Julie Holasová
hospodářka SUFu
julie.h@seznam.cz

Radka Fridrichová
šéfredaktorka *Bulletinu SUF*
rfridrichova@seznam.cz

Helena Svobodová
místopředsedkyně
helena.svobodova@centrum.cz

Markéta Šafránková
koordinátorka regionálního kola
konverzační soutěže
marketa.safrankova@branajazyku.cz

Lenka Prokešová
webové stránky suf.cz
l-prokesova@centrum.cz

Jana Táborská
místopředsedkyně, redaktorka *Bulletinu SUF*
jana.taborska@gymstola.cz

Věra Tesařová
tajemnice
Sympozium Poděbrady
connexions@seznam.cz

Renata Trtíková
koordinátorka národního kola
konverzační soutěže,
propagace SUFu,
webové stránky <http://suf.hautetfort.com>
renatatralkova@seznam.cz

Andrea Výšková
letní stáž
vyskova@porg.cz

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

dovolte mi připomenout letošní nejdůležitější událost týkající se našeho sdružení a potažmo s tím všech členů.

Ve dnech 23.–27. července 2012 se v jihoafrickém Durbanu konal 13. světový kongres Mezinárodní federace učitelů francouzštiny (FIPF). Za účasti asi 800 francouzštinářů z převážně afrických zemí proběhly zajímavé přednášky, semináře, ateliéry a prezentace význačných vědců, teoretiků i praktiků. Českou republiku reprezentoval Filip Fischer s příspěvkem *Le rôle de la francophonie dans la construction de l'eurocéanisme*. Mezi účastníky bylo dalších šest členů SUF.

Kromě toho se uskutečnila také valná hromada a schůze jednotlivých komisí FIPF.

Komise CECO podala zprávu o činnosti za období 2008–2012 a poté proběhla volba nového výboru, který bude pracovat ve složení Doina SPITA (*Rumunsko*), předsedkyně, Gueorgui JETCHEV (*Bulharsko*), místopředseda, Ibraghim ABAKAROV (*Rusko*), místopředseda, Ewa KALINOWSKA (*Polsko*), tajemník, a Jacqueline OWEN (*Slovinsko*), pokladník.

Na valné hromadě proběhla volba výkonného výboru FIPF. Staronovým předsedou se stal Jean-Pierre CUQ, místopředsedy jsou Belgačan Raymond GEVAERT a Indka Anuradha WAGLE. Překvapením bylo oznámení Madeleine Rolle-Boumlík, že končí své působení ve funkci generálního tajemníka a že odchází do důchodu.

Další informace o kongresu v Durbanu můžete získat na sympoziu v Poděbradech 23.–25. listopadu 2012.

Na shledanou v Poděbradech se těší

Helena Dlesková

ENTRE LA FRANCOPHONIE ET L'EUROPÉANISME ... LES OBSERVATIONS DU CONGRÈS

Le 13^{ème} congrès mondial de la Fédération Internationale des Professeurs de Français (FIPF) a eu lieu au sein du Centre de convention international à Durban (ICC), une ville de 3 millions d'habitants, située sur le littoral de l'océan Indien en Afrique du Sud. « Il était temps » d'organiser une rencontre entre les professeurs de français sur le continent africain, selon les paroles de Mwatha Musanji Ngalasso, Directeur du Centre d'Etudes Linguistiques et Littéraires Francophones et Africaines (CELFA) car le français y représente l'une des langues de communication les plus répandues concurremment avec l'anglais. Bien que l'Afrique du Sud soit une ancienne colonie britannique, ce n'est pas uniquement l'anglais qui est la langue officielle du pays. C'est le zoulou, à part 9 autres langues, qui est dominant sur le territoire sud-africain et qui apparaît dans les médias. Le fait d'organiser en événement francophone en Afrique du Sud, en l'honneur de Nelson Mandela et son 92^{ème} anniversaire est également l'une des preuves d'une politique linguistique jouant en faveur de la diversité linguistique et culturelle. La ville de Durban, appelée anciennement Port-Natal trouve son appellation aussi en zoulou en se traduisant comme *Ethewini*, ce qui veut dire une « baie » en français. Bien que la ville soit réputée notamment pour ses plages et le plus grand port depuis lequel on transporte les conteneurs vers la capitale Pretoria et la métropole Johannesburg, elle a accueilli, dans le passé, de nombreuses hommes politiques, justement au Centre de convention international de Durban, ouvert officiellement par Nelson Mandela en 1997. Le centre est devenu célèbre en 2001 après avoir accueilli la Conférence mondiale contre le racisme portant sur l'antisémitisme et l'islamophobie.

Le congrès mondial de la FIPF, placé sous la présidence de Jean-Pierre Cuq, auteur d'un vaste ouvrage didactique et président de la fédération, s'est déroulé entre le 23 et le 27 juillet. Sa thématique principale portant sur l'enseignement du français entre mondialisation et contextualisation a été divisée en plusieurs axes dont la plupart des contributions ont abordé la question de la compréhension interculturelle, la politique linguistique et éducative ainsi que la littérature de langue française et son utilité didactique. Le congrès avait une ambiance chaleureuse et amicale, c'est pourquoi il a contribué, de manière incontestable, un espace d'échange d'idées entre les enseignants et les spécialistes des niveaux éducatifs différents. Il a ouvert de nombreuses discussions à travers les conférences, tables rondes et ateliers. Ceux-derniers sont devenus une vraie classe interactive et animée, voir la présentation du site Francparler-oif.org. Cette plateforme éducative a pris une nouvelle forme et elle est devenue un produit fructueux de la coopération entre la FIPF et l'Organisation internationale de la Francophonie. Une vingtaine de professeurs ont travaillé dans les groupes sous le soutien pédagogique de Julien Cousseau essayant de préparer des fiches pédagogiques différents pour travailler avec un documents audiovisuel en-ligne. Le congrès a été accompagné de nombreuses animations culturelles, telles que la danse traditionnelles d'une tribu de Burundi ou le chant des collégiens. Les participants du congrès avait une unique occasion de voir le Festival international de film ayant eu lieu en parallèle.

Un grand nombre de contributions, formulées dans un esprit innovatif et celui de l'expérience, ont reflété les expériences et les attentes des enseignants, la situation actuelle et le niveau de l'éducation dans les différents coins du monde

ainsi que les lacunes et les manques dans un contexte local. La séance inaugurale de M. Ngalasso s'est appuyée sur les similitudes et les différences entre les langues diverses et le français, qui a été cité, à plusieurs reprises, comme une langue importante africaine. La maîtrise de deux langues mondiales et véritablement internationales, telles que l'anglais et le français ainsi que la sauvegarde des langues locales et régionales ont été soulignées. Bien que l'anglais jouit du statut de la première langue internationale, renforcée par le commerce et les nouvelles technologies de l'information et la communication, le nombre de francophones augmente statistiquement, notamment en Afrique. Il est possible, selon les estimations de l'OIF, que 80% des francophones dans le monde seront des africains et que la francophonie institutionnelle portera son intérêt aux pays de continent africain (voir les chiffres de 2010). Le professeur Ngalasso a également dénoncé le mythe d'un anglais plus facile par rapport aux autres langues en citant le « *globish* » étant loin de l'anglais standard. Il a désigné la francophonie actuelle comme un espace de Coopération, Complémentarité, Convivialité et Compétitivité (4 C). M. Ngalasso a cité Johann Gottfried Herder, philosophe allemand, en ouvrant la question de la diversité linguistique en rapport avec l'uniformisme de Kant. La contextualisation, employée dans le titre du congrès signifie donc toutes les déterminations extralinguistiques qui ont l'influence sur l'emploi d'une langue. C'est ainsi qu'une approche sociodidactique a été mise en valeur en soulignant tous les facteurs géopolitiques, économiques et psychologiques portant sur le processus de la communication.

C'est à travers les différentes communications que l'on pouvait apercevoir l'interférence entre le macro et le micro

contexte des questions pédagogiques. Le macro contexte désigne tous les curricula et documents officiels éducatifs ainsi que les orientations de l'enseignement dans la région. Le micro contexte rapproche la réalité éducative, l'emploi de différentes méthodes et les expériences pédagogiques. Le thème de la francophonie et son rôle dans la construction de l'euro-péanisme, présenté lors du congrès sous l'égide de la Faculté de Pédagogie de l'Université Charles de Prague et l'Association des professeurs de français en République tchèque a ouvert la questions de la dimension européenne dans l'enseignement et la réforme éducative en République tchèque. La décentralisation du système éducatif a abouti à adopter le Programme éducatif cadre dont la conception modulaire des contenus d'apprentissage précise les compétences clés que les élèves devraient atteindre à la sortie de l'école. Dans l'ensemble, les modules, appelés domaines éducatifs, sont accompagnés de nombreux thèmes transversaux reflétant la société contemporaine et les phénomènes socioéconomiques importants. « L'Éducation multiculturelle » ainsi que « l'Éducation pour une pensée européenne et mondiale » sont les deux thèmes principaux dans lesquels la francophonie s'inscrit de manière interdisciplinaire. La conception de ce nouveau programme éducatif devrait contribuer non seulement au respect de la diversité culturelle et linguistique en Europe mais mène également à la recherche d'une meilleure compréhension interculturelle. Pourtant, le « civisme francophone » évoqué par Boutros – Boutros Ghali, le premier secrétaire général de l'OIF, en 2000, recule devant l'idée de « l'euro-péanisme », favorable au fédéralisme européen et à l'esprit du régionalisme.

La notion de *l'euro-péanisme* (Larousse) ou de *l'euro-péisme* (Jules Romains, 1915) évoque également tout ce qui a le caractère européen ou le goût de tout ce qui est européen. Ses origines naissent avec la fondation de la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier (CECA), initiée par Robert Schuman en 1952. Cette organisation internationale dont le but était de contrôler le marché avec les ressources naturelles est devenu le premier pilier institutionnel de l'Union européenne contemporaine. Après avoir adopté le Traité de Lisbonne, nous avons accepté

une citoyenneté double, celle nationale et européenne. L'idée de l'euro-péanisme est ainsi accentuée ce qui est la conséquence d'une intégration politique plus profonde. Le civisme francophone, c'est-à-dire une participation active à la coopération entre les citoyens francophones dans les questions économiques et sociales devient secondaire après le civisme européen, promu par les instances politiques ce qui est apparent même dans les programmes scolaires. L'obstacle principal à la diffusion d'une appartenance transnationale, lié à l'emploi d'une langue commune, qui est le français, repose notamment sur le désintérêt des autorités françaises; un phénomène évoqué par Dominique Wolton dans son oeuvre *Demain la Francophonie* de 2006. Paradoxalement, c'est la République française qui finance 70% des projets de l'Organisation internationale de la Francophonie, y compris la diffusion de la culture et l'enseignement. C'est le Cadre européen commun de référence pour les langues, quasiment omniprésent dans la méthodologie du FLE qui est devenu modèle à la rédaction des programmes nationaux dans le macro contexte de l'apprentissage des langues. C'est à ce moment là que certains questions ont été soulevées, notamment en ce qui concerne l'implémentation d'un curriculum européen sur les autres continents. L'autre question a touché la rapidité des modifications dans les contenus socio-culturels qui n'arrivent pas à suffire le rythme de l'évolution dans la société. Dans le Programme éducatif cadre tchèque, les racines culturelles européennes se traduisent par le christianisme, démocratie, droit, art, science et le commerce. Pourtant, on pourrait admettre que malgré la tradition judéo-chrétienne, c'est l'islam et la tradition musulmane qui se diffuse aujourd'hui en Europe, dans les pays francophones *nota bene*. L'euro-péanisme dans l'enseignement présente les analogies et les différences dans le style de vie des Européens, l'intégra-

tion européenne et ses repères historiques ainsi que les institutions européennes dont leur connaissance est nécessaire pour comprendre l'ordre constitutionnel dans l'Union européenne. L'euro-péanisme essaye de trouver les rapports entre la République tchèque et l'Europe, notamment dans son histoire et son profil géopolitique. Les élèves apprennent à trouver les informations sur les études en Europe, les bourses et les séjours à l'étranger dans le cadre de la mobilité européenne. En tout cas, c'est effectivement la mobilité des étudiants et de la main d'œuvre qui diffuse la langue le plus rapidement. Il reste à voir donc si la francophonie ne restera qu'une initiative africaine et si l'Europe soutiendra la politique de la diversité qui est une condition *sine qua non* pour le futur rayonnement de la langue française et sa culture.

En guise de conclusion de cet article, il faut présenter les remerciements à l'équipe des organisateurs de la FIPF qui ont assuré une ambiance formidable dans un centre de congrès haut de gamme ainsi qu'au Département de langue et littérature françaises de la Faculté de Pédagogie à Prague et l'Association des professeurs de français en République tchèque dont leur aide a contribué à la réalisation du voyage et la rédaction de cet article.

Le prochain congrès mondial se tiendra à Liège en 2016 sous l'enseigne « *Le français, langue ardente.* » entre la fête nationale de la France et la fête nationale de la Belgique.

Filip Fischer

Faculté de Pédagogie, Université Charles de Prague
fischer.filip@yahoo.fr

L'auteur est l'enseignant-chercheur en francophonie et multiculturalité, Université Charles de Prague, Faculté de Pédagogie, Département de langue et littérature françaises.

Sources bibliographiques :

- (coll.) Rámcový vzdělávací program pro gymnázia. Praha: VÚP, 2007. 978-80-87000-11-3
 FIGEL, J. *Le multilinguisme : outil indispensable pour le dialogue interculturel.* In : Synergies Monde, no. 1, pp. 19-20. Vienne: Gerflint, 2006. ISSN 1951-6908.
 GHALI, B.-B. *Emanciper la Francophonie.* Paris: L'Harmattan, 2002. ISBN 2-7475-3227-5.
 WOLFF, A. GONTHIER, J. *La langue française dans le monde.* Paris : Éditions Nathan, 2010. 978-2-09-882407-2
 WOLTON, D. *Demain la francophonie.* Paris: Flammarion, 2006. ISBN 2-08-210559-8.

L'Université d'été 2012



Au début des vacances nous sommes venus à Telč, une petite ville pittoresque et très agréable pour y passer cinq jours en stage des professeurs de français. L'enseignement du français par les textes, c'était le sujet de cette année. Du 30 juin au 4 juillet nous avons écrit, joué, écouté, chanté, appris et aussi souvent discuté et échangé nos expériences de l'enseignement du français. Et le français était présent vraiment partout et à tous les moments de la journée.



Monsieur Marc Brudieux (Attaché de coopération pour le français de l'Ambassade de France) s'occupait du programme. Il a invité plusieurs lecteurs français. M. Jeff Barda a travaillé avec nous sur l'utilisation de textes poétiques en classes de Français Langue étrangère (FLE). Ses ateliers ont été bien appréciés malgré le manque de temps pour tout finir. Mme Aurore Meyfroidt, qui nous a un peu expliqué le système politique en France, a aussi parlé du PowerPoint, de la géographie et de la

civilisation en classe de FLE. Elle n'a pas encore une grande expérience et c'est peut-être pourquoi ses conférences étaient moins interactives et moins animées. Tout à fait l'opposé de M. Bernard Gruas, le lecteur principal du stage. Il est venu à l'Université pour la troisième fois et il a toujours un grand succès. Cette fois-ci, il a abordé les thèmes suivants ; « Le fait divers », « La pub » et « La BD » en classe de FLE. Ses séances ont été vraiment très appréciées. Il sait comment nous transmettre les activités pour enrichir nos cours de français. Pendant ses ateliers nous avons fait des simulations et des mises en scène pour tester ses conseils en pratique afin que par la suite le déroulement de nos leçons soit plus efficace. La séance de Mme Sylva Nováková a aussi été appréciée. Elle a travaillé sur « La chanson française », un sujet souvent demandé par les participants.

Il y avait aussi la représentante de la maison d'édition Hachette – Mme Cathérine Jourdainne, qui nous a présenté les méthodes actuelles pour les adolescents, grands adolescents et adultes. La plupart des participants trouvaient sa présentation très utile. L'entreprise ILC, qui représente la maison d'édition CLE – International a également installé un stand de vente.

Les derniers Français qui sont venus, M. Antoine Palomar et ses deux collègues, nous ont présenté la platefor-

me <http://fle.leforum.eu>. Ils l'ont créée pour permettre aux enseignants de coopérer, de s'entraider, d'échanger de bonnes pratiques et de trouver des idées et des renseignements liés pas seulement à l'enseignement du français.

Le dernier atelier mené par Mme Lucie Laitlova était consacré aux programmes européens Label, e – Twinning et bourses pour les professeurs de langues.

La grande majorité des participants a évalué tout le déroulement de l'Université comme très bon. Malgré les petites remarques, tout le monde était content du programme, de l'hébergement et des repas du matin et du soir (l'hôtel Antoř) ainsi que de l'ambiance du stage. Tous ont senti et relevé l'unique problème – les déjeuners dans le restaurant U Hraběnky.



Seulement une toute petite partie (deux parmi trente) de professeurs n'était pas du tout satisfaite et contente.

Au nom des participants, je voudrais remercier Mme Andrea Výšková de la SUF et M. Marc Brudieux de l'Ambassade de France qui se sont occupés de la préparation et de l'organisation de l'Université, Eva Macounová et Markéta Marešová du lycée O. Březina à Telč qui nous ont accueillis dans leur lycée et aussi tous les intervenants français et tchèques.

Ce qui témoigne du succès de cette Université d'été, c'est qu'avant la fin du stage, nous avions déjà commencé à parler de l'édition 2013. Il ne me reste donc plus qu'à vous dire : À bientôt, lors de l'Université d'été 2013 !

Markéta Šafranková
marketa.safrajkova@branajazyku.cz

VYJÁDŘENÍ KE STÁTNÍM MATURITÁM

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

rádi bychom se jménem Sdružení učitelů francouzštiny vyjádřili k návrhu pracovní skupiny pro revizi maturitní zkoušky.

Jakožto asociace sdružující odborníky v oblasti metodiky a výuky francouzského jazyka jednoznačně nesouhlasíme se zavedením jedné úrovně u jazykové zkoušky.

Z návrhu nevyplývá, zda navrhuje ponechání základní či vyšší úrovně obtížnosti, či zda navrhuje vývoj jiné úrovně. Co se týče dvou úrovní jazykové zkoušky, jsme přesvědčeni, že je třeba vycházet z aktuální situace ve školství a především z platných kurikulárních dokumentů. V poměrně nedávné době byly zavedeny RVP, které zohledňují jednotlivé typy škol a stanovují výstupní nároky na žáky, mimo jiné i v cizím jazyce. Vzhledem k tomu, že i v těchto dokumentech je odlišena náročnost očekávaných výstupů, bylo by nad míru vhodné tyto kurikulární dokumenty respektovat a žákům nabídnout státní maturitní zkoušku z cizího jazyka na dvou úrovních pokročilosti. Lze uvažovat o zavedení povinné úrovně pro určité typy škol či o jiném opatření, ale není vhodné úrovně zcela zrušit.

Od začátku 90. let členky SUF spolupracovaly s Cermatem na přípravě maturitních zkoušek. Už tehdy požadovaly oddělení maturit odborných škol od gymnaziálních, protože na odborných školách mají žáci často menší hodinovou dotaci a musí se navíc učit odbornou terminologii. Proto nemohou mít stejně znalosti jako gymnazisté. Tehdy nám bylo řečeno, že z tohoto důvodu budou vytvořeny dvě úrovně – ty ovšem teď mají být zrušeny. To by podle nás vedlo ke snížení celkové úrovně maturit a k tomu, že gymnazisté by už nemuseli vyvijet vůbec žádné úsilí ke zdolání maturitní zkoušky. A to se netýká jen jazyků, ale všech předmětů.

Dvouúrovňové testování vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, jenž je základním východiskem pro koncepci všech mezinárodních jazykových zkoušek, a právě díky této komplexnosti má vypovídací schopnost o úrovni jazykových znalostí a dovedností žáka.

Aktuálně jsou všichni hodnotitelé ústní zkoušky a písemné práce vyškoleni a obeznámeni s pravidly hodnocení a certifikování, což vede k jednotnému zkušebnímu formátu. Počet dvou hodnotitelů je standardní i při mezinárodních zkouškách. Hodnotící kritéria Cermatu jsou dobrě nastavena a hodnotitelé pracují správně.

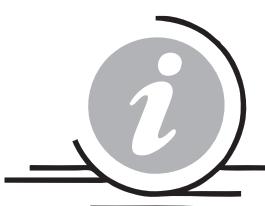
Mezi odborníky na testování je obecně známo, že jakýkoliv model zkoušky není možné měnit po tak krátké době, jakou je 1 rok, ale je spíše vhodné celý model monitorovat, vyhodnocovat a případné změny navrhovat a uplatňovat po výrazně delším časovém období (viz mezinárodní studie a doporučení z oblasti testování a zkušenosti zahraničních kolegů).

Dále bychom chtěli upozornit na silnou nevoli mezi učiteli pramenící především z obcházení názorů odborné veřejnosti politiky, resp. vyloučení široké odborné veřejnosti z diskuse o podobných návrzích, přitom jejich zkušenosti by měly být při podobných diskuzích zohledněny.

Doufáme, že naše vyjádření bude bráno v potaz, a uvítáme, budou-li tyto odborné otázky včas konzultovány a diskutovány, a to nejen se Sdružením učitelů francouzštiny, ale i s dalšími profesními a odbornými organizacemi, které sdružují vyučující či metodiky cizích jazyků. Rovněž doufáme, že nová podoba maturitní zkoušky neztratí na efektivitě a prestiži u studentů, rodičů a odborné veřejnosti.

*Jménem předsednictva SUF
Mgr. Helena Dlesková*

PROGRAM EXCELENCE STŘEDNÍCH ŠKOL



Vážení kolegové,

rádi bychom vás informovali o vyhlášení rozvojového programu **Hodnocení žáků a škol podle výsledků v soutěžích – Excellence středních škol 2012**. Jedním z důležitých bodů programu je posílit zájem a motivaci žáků, pedagogických pracovníků a škol o účast v soutěžích a přehlídkách a zvyšovat tak vědomostní úroveň žáků nad rámec školních vzdělávacích programů.

Tento program zahrnuje mimojiné i konverzační soutěže, tedy i Konverzační soutěž ve francouzštině a vztahuje se na krajské a republikové kolo v kategoriích B1 a B2. Krajské úřady a NIDM postupovaly podle metodiky MŠMT a do školních zařízení, v nejbližší době, poputují finanční prostředky z tohoto programu.

Více na: www.msmt.cz

Mgr. Renáta Trtíková
koordinátorka republikového kola Konverzační soutěže ve francouzštině



POZVÁNKA NA XVIII. SYMPOZIUM SUF



Srdečně zveme členy Sdružení učitelů francouzštiny, ale také nečleny – učitele francouzštiny na všech stupních a typech škol – na XVIII. Symposium SUF, které se bude konat v Poděbradech v hotelu Junior ve dnech 23.–25. listopadu 2012 pod názvem „*Les stratégies des professeurs de français pour préparer la marche du monde de demain*“.

Prezentace v pátek 23. 11. od 16 do 17 h a v sobotu 24. 11. od 8 do 9 h v hale hotelu Junior.

Pátek 23. 11.:

- Od 17 do 19 h – **Ohlédnutí za evropským kongresem v Praze a světovým kongresem v Durbanu**

Sobota 24. 11.:

- Od 9 do 10.15 h – **Valná hromada SUF**
- 10.30 h – oficiální zahájení sympozia

Neděle 25. 11.:

- od 11 do 13 h – ukončení sympozia a závěrečný oběd

Sympozia se zúčastní také hosté z francouzské ambasády a Francouzského institutu v Praze, dále hosté reprezentující belgickou, rakouskou, maďarskou a slovenskou asociaci učitelů francouzštiny, zástupci mezinárodních organizací učitelů francouzštiny, je objednán workshop foniatriů.

Dále budou na programu obvyklé **didaktické a jiné semináře a přednášky**.

Podrobný program bude uveřejněn na webových stránkách SUF (www.suf.cz).

Účastnický poplatek pro členy SUF je 1390 Kč, pro nečleny 1790 Kč v případě příjezdu v pátek a 990 Kč pro členy a 1390 Kč pro nečleny v případě příjezdu v sobotu. Prosíme o uhranění převodem **na účet SUF 1935150359/0800** a jako variabilní symbol použijte Vaše členské číslo (najdete ho např. na obálce, v níž Vám byl doručen Bulletin). Pokud potřebujete fakturu, obrátte se prosím na paní Julii Holasovou (Julie.H@seznam.cz). Upozorňujeme členy SUF, že je nutné mít zaplacený členský příspěvek na rok 2012 a účastnický poplatek ještě před sympoziem. Akce má akreditaci MŠMT ČR, školy tedy mohou náklady na ni hradit účastníkům z prostředků DVPP.

Přihlášku, v níž uvedete své jméno, adresu školy, kde pracujete, a Vaši e-mailovou adresu, zasílejte prosím na adresu connexions@seznam.cz (Věra Tesařová) do **31. 10. 2012**. Sdílete také Vaše případné požadavky na ubytování, kterým dle možností vyhovíme. Ubytování na jednolůžkovém pokoji je možné pouze za příplatek.

Dovolujeme si také požádat všechny, kdo by měli zájem na sympoziu vystoupit, aby nám svůj záměr dali na vědomí společně s názvem a délkou trvání svého příspěvku na výše uvedenou e-mailovou adresu nejpozději do **6. 10. 2012**.

Dále si dovolujeme upozornit účastníky, že osvědčení o absolvování akce bude vydáno pouze těm, kdo se zúčastní sobotního a nedělního programu.

VZOR PŘIHLÁŠKY NA XVIII. SYMPOZIUM SUF

Jméno a příjmení:

E-mailová adresa:

Bydliště:

Škola:

Závazně se přihlašuji k účasti na XVIII. sympoziu SUF, které se koná ve dnech 23.–25. 11. 2012 v hotelu Junior v Poděbradech.

Datum: Podpis:

PROGRAMME CULTUREL BUREAU DU LIVRE Automne 2012

- Vendredi 5 et samedi 6 octobre : « Tabook », festival des petits éditeurs à Tabor, patronné par les éditions Baobab. Une communication du responsable du Bureau du Livre sur les rapports entre les petits éditeurs et les bibliothèques en France.
- 4 au 12 octobre : semaine française à Slany. Le Bureau du Livre paie l'Heure du Conte.
- Jeudi 11 octobre : Soirée Rimbaud au Café 35 (lectures et chansons)
- Mercredi 24 octobre : Gao Xingjian (théâtre et roman, Prix Nobel de Littérature en 2000). Causerie au Kino 35 avec petr Christov
- 27 octobre au 3 novembre : KOMIKSFEST !

- Invitation de deux auteurs de « BD-blogs », Boulet et Pénélope Bagieu
- Lundi 5 novembre : après-midi SKIP au Kino 35
- Lundi 12 novembre : soirée Reynek au Kino 35, avec Radio Prague
- Mercredi 21 novembre : Stéphane Hessel au DOX et peut-être au Kino 35
- Jeudi 22 novembre : inauguration du festival du film français
- Jeudi 29 novembre : soirée au Kino 35 avec Jean-Michel Guénassia pour la sortie en tchèque du « Club des incorrigibles optimistes ».



FESTIVAL FRANCOUZSKÉHO FILMU
22–28/11/2012

15. ročník Festivalu francouzského filmu uvede v předpremiéře nejnovější filmy z Francie. Ozdobou programu je Zlatou palmou oceněné drama Michaela Haneckeho *Láska*, ve kterém excelují herci známí z doby francouzské Nové vlny Emmanuelle Riva a Jean-Louis Trintignant. Festival vzdá poctu devadesátiletému režisérové Alainu Resnaisovi, desítkou filmů, které mapují jeho tvorbu od doby Nové vlny až po současnost. V předpremiéře festival nabídne historický film *Sholem královna* v režii Benoît Jacquota, politický snímek *Ministr*

v režii Pierra Schoellera. Plejáda hereckých osobností starší generace jako jsou Guy Bedos, Pierre Richard, Géraldine Chaplin, Jane Fonda se představí ve filmu *Co kdybychom žili společně?* Režisérka íránského původu Marjane Satrapi animovaného snímku *Persepolis* natočila nový hraný film podle stejnojmenné předlohy *Kuře na švestkách*. Na programu nebudou chybět soutěžní filmy vybrané českými kritiky či Večer krátkých filmů tentokrát připravený ve spolupráci s FAMU. www.festivalff.cz.

ZPRÁVY Z FRANCOUZSKÉHO INSTITUTU

Bonjour à tous et bonne rentrée

je souhaitais vous informer de la quatrième édition du concours de la Semaine du Goût.

Vous trouverez en fichier attaché le règlement de ce concours destiné comme d'habitude aux élèves de Základní škola et aux élèves des lycées âgés de moins de 15 ans et à tous leurs professeurs.

Ce concours de la Semaine du Goût continuera à explorer le thème de la gastronomie et s'intéressera cette année à la pâtisserie française dans toute sa variété et sa gourmandise.

Il a pour but de découvrir le goût, les saveurs, les arômes, les différentes recettes de la pâtisserie et toute la diversité des gâteaux, tartes, entremets des régions de France mais aussi de promouvoir une meilleure alimentation qui fasse plus de place aux desserts gourmands mais aussi aux fruits.

Il souhaite vous faire goûter à une cuisine différente pour réaliser les desserts les plus fous associant les saveurs sucrés aux fruits les plus originaux.

Alors bonne chance à tous pour la ronde des desserts de France !!!



La semaine du Goût

Concours 2012
« Spécial pâtisserie. »

Du 24 septembre
au 23 novembre
2012

La France dispose d'une grande tradition de pâtissiers célèbres depuis Antonin Carême jusqu'à Christophe Michalak en passant par Auguste Escoffier et tout le monde connaît le croissant, le baba au rhum ou les crêpes.

Cette année, vous (enseignants et élèves) êtes les chefs pâtissiers et vous êtes invités au Festival international des kolaches de Prague pour présenter vos meilleures recettes de pâtisseries.

Il vous est demandé cette année de promouvoir les gâteaux et la pâtisserie française.

<http://www.biscuitsgateaux.com/>
<http://www.legout.com/>
<http://www.france5.fr/cuisinez-le-chef/>
<http://www.goosto.fr>
<http://www.ohmyfood.fr/category/kids>
<http://www.cuisinealafrancaise.com/fr>
<http://onmangequoi.lamutuellegenerale.fr>
<http://lalettregourmande.com>

Il va de soi que tout sera rédigé en français.
Votre équipe travaillera en groupes. Il y aura 2 groupes: un groupe pour le slogan et un autre pour la recette (Maximum 9 élèves par groupe).

ZPRÁVY Z FRANCOUZSKÉHO INSTITUTU

Votre originalité, votre créativité sera un des critères.
Les recettes peuvent être totalement inventées.

Objectifs :

- Connaissance culturelle de la semaine du Goût qui se déroule en France au mois d'octobre.
- Connaissance culturelle des régions françaises et découverte de ses traditions culinaires.
- Mobiliser l'intérêt des élèves dans un projet de création à la fois artistique et linguistique.

Public : Pour tous les élèves de moins de 15 ans des écoles fondamentales et des lycées.

Détail du concours :

1^o – Vous rédigerez un slogan pour inciter à manger des *pâtisseries aux fruits* (gâteaux, tartes).

Ce slogan sera rédigé en français et sera illustré soit par des photos, un montage-photo, des dessins, une bande-dessinée, une vidéo, des découpages.

Exemple : « Une envie de gâteau au chocolat avec son coulis à l'ananas, ça n'attend pas ! !!!! »

« On ne résiste pas à l'appel de la pâtisserie française ! »

2^o – Puis, vous rédigerez, en français, la recette d'une pâtisserie traditionnelle, améliorée ou inventée selon votre imagination *et comportant au moins un fruit*.

- vous donnerez à cette pâtisserie un nom poétique ou original.
- vous indiquerez les ingrédients de la recette (dessinés, photographiés, en collage...) et nommés
- vous indiquerez les principales étapes de la recette (3 étapes minimum, dessinés, photographiés, ...)
- la pâtisserie réalisée (dessin, photographie, collage...)
- vous ferez vos commentaires sur la préparation et la dégustation.

Résultats attendus à faire parvenir au SCAC :

1 planche (format A2) pour le slogan publicitaire illustré.

1 planche (format A2) pour la recette.

Sur chaque planche, il y aura :

Au verso :

le nom de l'école, et l'adresse

la classe,

le nom de l'enseignant, et son contact

le nom des élèves participants

Au recto :

S'y trouvera

- 1 – le slogan et son illustration
- 2 – la pâtisserie avec
 - le nom de la recette (que vous pouvez inventer)
 - les ingrédients utilisés (illustrés, dessinés ou photographiés)
 - les principales étapes de la recette (nommées pour les niveaux plus avancés, illustrées pour le niveau débutant absolu en 3 étapes minimum)
 - le résultat final (illustré, dessiné ou photographié, ...)

Prix :

Pour les mitrons (apprentis pâtissiers) : 3 prix.

Trois catégories de prix pour les élèves, slogan, recette, et enfin le combiné des deux.

Pour les chefs pâtissiers (enseignants) :

3 prix : les enseignants des groupes d'élèves qui ont remporté une catégorie se verront eux-aussi attribués un prix.

Si les trois prix sont remportés par des groupes appartenant à des classes différentes, alors il y aura trois enseignants récompensés.

Un prix spécial pour la classe proposant le projet le plus original.

Nature des prix :

Pour les élèves : CD, livres, BD.

Pour les enseignants : une mallette pédagogique : CD, DVD, ouvrages pédagogiques.

Calendrier

24 septembre 2012 : annonce du concours et diffusion du dossier.

23 novembre 2012 : fin du concours.

Remise des prix : première semaine de décembre.

Chaque professeur devra confirmer sa participation auprès de Martina HRIBOVA, chargée de mission au Service de coopération et d'action culturelle, par mél à l'adresse suivante : Martina.HRIBOVA@diplomatie.gouv.fr

En précisant son nom, le nom et l'adresse de l'école, ainsi que le nombre d'élèves de la classe.

BONNE CHANCE A TOUS !!!

Marc Brudieux ACPF

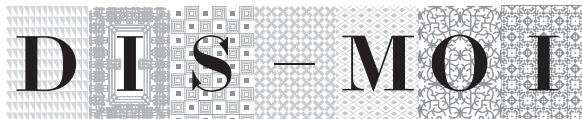
marc.brudieux@diplomatie.gouv.fr



L'Espace Campus France de Prague

Installé dans les locaux de l'Institut Français de Prague, situé à Stepanska 35, l'Espace Campus France, est un service inédit en Europe, à destination des étudiants tchèques, à qui il offre un service d'information, d'orientation et d'aide à l'inscription dans l'enseignement supérieur français.

La responsable de l'espace reçoit, sur rendez-vous, du lundi au vendredi. Elle se déplace également dans les établissements d'enseignement supérieur et les lycées. Les étudiants ont également la possibilité de consulter le site internet www.republiquetcheque.campusfrance.org et d'adresser leurs questions à l'adresse email prague@campusfrance.org, en tchèque ou en français.



**Goûtez au plaisir des mots
en participant
à « Dis-moi dix mots »**

Tout au long de l'année scolaire, partez à la découverte de ces dix mots et donnez libre cours à votre créativité : dix mots à écrire, slamer, chanter, filmer... !

**« Dis-moi dix mots
semés au loin »**

Dès le mois de septembre, les différents outils sont disponibles par courriel à l'adresse : dismoidixmots.dglflf@culture.gouv.fr.

L'opération « Dis-moi dix mots » invite chacun à jouer et à s'exprimer autour de dix mots sous une forme littéraire ou artistique de septembre à juin. Ces dix mots sont choisis, chaque année, par les différents partenaires francophones : la France, la Belgique, le Québec, la Suisse et l'Organisation internationale de la Francophonie (qui regroupe 75 États et gouvernements dans le monde). Ils proposent au public autant de pistes de jeu ou de travail pour aborder les multiples facettes d'une thématique dans laquelle chacun peut se reconnaître et manifester son intérêt ou son goût pour la langue française.

Si la langue française n'a cessé, tout au long de son histoire, d'emprunter des mots à d'autres langues, on oublie à quel point le français reste vivant dans les langues étrangères, qui depuis longtemps lui empruntent en retour nombre de mots et d'expressions. C'est d'ailleurs au français, historiquement, que les langues du monde ont le plus emprunté. Ainsi, de nombreux mots issus de domaines aussi divers que la cuisine, la mode mais aussi la guerre, les sentiments, la diplomatie..., sont passés tels quels dans d'autres langues, qu'ils ont enrichies en exprimant une notion sous une forme particulièrement juste ou élégante. Ils témoignent ainsi de l'attrait exercé par notre langue, du « désir de français » qu'elle suscite : de sa « valeur ». Les dix mots de cette nouvelle édition ont été choisis parmi les mots, tournures ou expressions empruntées à la langue française par d'autres langues comme l'allemand, l'anglais, le polonais, le portugais, le russe, le néerlandais, l'espagnol et l'italien. Identifiez les langues dans lesquelles chacun des dix mots s'est installé !

LES 10 MOTS EN 10 DÉFINITIONS

Ces dix définitions, volontairement courtes, n'ont d'autre but que d'éveiller votre curiosité et de stimuler votre créativité !

ATELIER

n. m. 1. Endroit où travaille un artisan ou un ouvrier.
2. Lieu où travaille un peintre, un sculpteur.

BOUQUET

n. m. 1. Un bouquet de fleurs, des fleurs coupées rassemblées. 2. Le bouquet d'un feu d'artifice, les fusées explosant à la fin. 3. Parfum (vin). 4. Fam. un comble.

CACHET

n. m. 1. Médicament qui a une forme de pastille. 2. Marque imprimée avec un tampon. 3. Argent gagné par un artiste. 4. Avoir du cachet : signe caractéristique distinctif

COUP DE FOUDRE

n. m. Un amour soudain et très violent que l'on éprouve pour quelqu'un.

ÉQUIPE

n. f. Groupe de personnes qui travaillent ensemble ou qui pratiquent un sport ensemble.

PROTÉGER

v. 1. Défendre d'un danger. 2. Mettre à l'abri d'un inconvenient.

SAVOIR-FAIRE

n. m. inv. Habiliter.

UNIQUE

adj. 1. Seul. 2. Seul de son genre : exceptionnel.

VIS-À-VIS

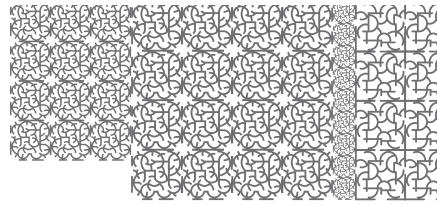
adv. Face à face
Vis-à-vis de : prép. 1. En face de. 2. En face de, en présence de. 3. Envers, à l'égard de.

VOILÀ

prép. Mot qui sert à présenter une personne ou une chose.

*Définitions extraites
du dictionnaire
Le Robert Junior illustré
2012.*

FÊTEZ LE FRANÇAIS DU 16 AU 24 MARS 2013 !



Organisée chaque année autour du 20 mars, Journée internationale de la Francophonie, la *Semaine de la langue française et de la Francophonie* est le rendez-vous des amoureux des mots en France comme à l'étranger. Elle offre au grand public l'occasion de manifester son attachement à la langue française en célébrant sa richesse et sa diversité.

Faites partager votre goût des mots et du français en organisant une dictée, un concours, un spectacle, un tournoi de slam, un atelier...

Ce temps fort est également l'occasion de valoriser les multiples projets réalisés dans le cadre de l'opération « Dis-moi dix mots ».

La *Semaine de la langue française et de la Francophonie* est soutenue par plusieurs médias : France Télévision, Tv5monde, Radio France, Rfi, L'Express ainsi que par plusieurs éditeurs Points, Belin, Gallimard, l'École des loisirs, First édition qui dotent les nombreux concours autour des dix mots.



L'affiche de la *Semaine de la langue française et de la Francophonie* est disponible dès le mois de janvier et nous vous invitons à inscrire votre manifestation sur le site dismoidixmots.culture.fr afin qu'elle puisse être répertoriée dans le programme national.

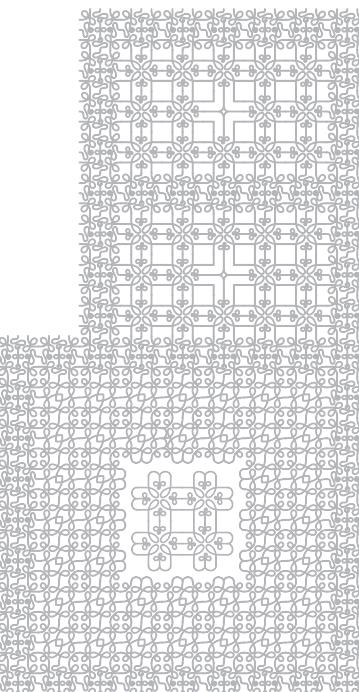
Les grands rendez-vous francophones

La *Semaine de la langue française* est également fêtée chez nos partenaires francophones :

- Belgique : www.lalanguefrancaiseenfete.be
- Québec : www.francofete.qc.ca
- Suisse : www.slff.ch

Pour connaître l'ensemble des manifestations organisées à l'occasion de la Journée internationale de la Francophonie, consultez le site de l'OIF www.20mars.francophonie.org

Retrouvez l'ensemble des événements organisés en France et à l'étranger sur le site internet dismoidixmots.culture.fr



DES RESSOURCES DISPONIBLES TOUT AU LONG DE L'ANNÉE

Le **livret des dix mots** propose des définitions, citations et textes écrits par plusieurs auteurs francophones (à destination d'un public adolescent et adulte).

L'**exposition** composée de douze panneaux (60 x 90 cm) associe textes et illustrations autour des dix mots (exemplaires diffusés sous conditions).

Le **site internet** dismoidixmots.culture.fr convivial et interactif, propose notamment :

- un espace pédagogique ;
- les différents outils à télécharger ;
- une boîte à idées où puiser de nombreux projets originaux comme la chasse aux mots, le micro-trottoir, le bocal agité, le logorallye ou le match d'improvisation ;
- le programme des manifestations ;
- des jeux pour s'amuser : mots croisés, concours de définitions...

À
destination
des
enseignants

Toutes les informations sur :
www.cndp.fr/voyageavec-les-mots/accueil.html,
eduscol.education.fr
et dismoidixmots.culture.fr.

Une **brochure pédagogique** offre aux enseignants la possibilité d'approfondir la connaissance des dix mots à l'aide d'exercices et de jeux. Des fiches pédagogiques, des chroniques audio ainsi que des séquences vidéos sont disponibles sur les sites dismoidixmots.culture.fr et www.cndp.fr/voyage-avec-les-mots/accueil.html.

Le **concours des dix mots** est destiné aux classes de collèges et de lycées, en France et à l'étranger souhaitant réaliser un projet collectif à dimension pédagogique et artistique autour des dix mots. Date limite des préinscriptions fin janvier et envoi des productions jusqu'à fin mars.

L'**imagier des dix mots** permet de favoriser l'appropriation des mots et d'encourager la créativité des élèves des classes de primaire.

Tous ces outils seront disponibles tout au long de l'année dans l'ensemble du réseau des CRDP et CDDP.

Comment
recevoir le label
« ville partenaire »
?

Le label « ville partenaire » est proposé aux municipalités qui souhaitent s'impliquer dans la *Semaine de la langue française et de la Francophonie* en incitant les établissements scolaires ainsi que les acteurs sociaux et culturels de leur ville à réaliser des projets autour des dix mots, et en se faisant l'écho de cette manifestation sur leurs supports de communication.

Cette manifestation bénéficie du soutien de la Fédération nationale des collectivités territoriales pour la culture ainsi que de l'Association des maires de France.

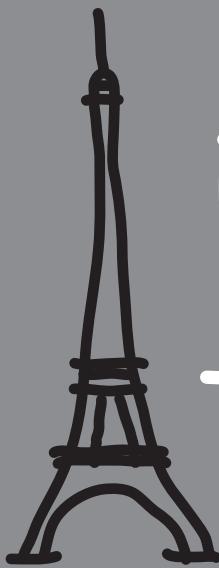
Vos mots
sur les dix mots :
la parole
est à vous

« L'objectif visait à permettre aux participants de révéler leur potentiel créatif grâce à la langue française tout en s'appropriant le patrimoine de Versailles. Travail sur le portrait, impressions de visite, mise en relation entre la sélection des dix mots et le château, récits personnels... autant de productions qui ont permis à ces personnes en situation difficile de s'exprimer et de passer des moments agréables de découverte et d'échange au château. » Château de Versailles

« Ces manifestations autour de la *Semaine* sont attendues tous les ans et sont appréciées, les apprenants sont ravis d'y participer et c'est pour certains un « déclencheur » d'écriture et une réassurance dans leur capacité à manier la langue française. » Association « Prisme Limousin » Limoges

« Beaucoup d'enthousiasme et d'engagement, de plaisir et d'étonnement en découvrant ce qu'un tel projet national peut générer d'échanges, de créativité, de paroles partagées... Les différentes actions ont permis de vivre un temps d'émulations et d'échanges passionnantes et sympathiques, de réunir des générations, de rencontrer d'autres paroles, de faire fleurir la créativité, de se découvrir des talents de lecteurs. » Association « L'appel d'art », Flaugnac

CONTACT : Institut français – Département Langue française
8-14 rue du Capitaine Scott – 75015 Paris
annick.lederle@institutfrancais.com – responsable du Pôle Promotion et diffusion



ŽÁKOVSKÝ DELF SCOLAIRE

2012/2013

PRAHA

CO JE ŽÁKOVSKÝ DELF?

Oficiální diplom pro žáky základních a středních škol vydávaný francouzským ministerstvem školství, který stvrzuje úroveň jejich znalostí francouzštiny.

Delf se skládá ze 4 diplomů, které odpovídají úrovním Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Diplom uznávaný ve Francii a na celém světě, který představuje další plusový bod v životopise a umožňuje vstup na většinu francouzských a frankofonních univerzit a vysokých škol. Mezinárodní diplom: tzn. je možné získat diplom „žákovského DELFu“ A1 v České republice, následně DELFu A2 junior ve Francii a DELFu B1 pro širokou veřejnost v České republice, v Německu anebo v jakékoli jiné zemi světa!

Zkoušky „žákovského DELFu“ se skládají přímo v partnerském gymnáziu a vztahuje se na ně zvýhodněné zápisné:

úroveň zkoušky	cena	termíny konání
DELF A1	550 Kč místo 800 Kč	
DELF A2	750 Kč místo 1 200 Kč	
DELF B1	1 100 Kč místo 1 700 Kč	26. - 30. 11. 2012
DELF B2	1 400 Kč místo 2 000 Kč	

ZÁPISY 5.-9. listopadu 2012

Nasedni na vlak
budoucnosti
s žákovským
DELFem!

Diplom studií francouzského jazyka
Diplôme d'études en langue française



PARIS

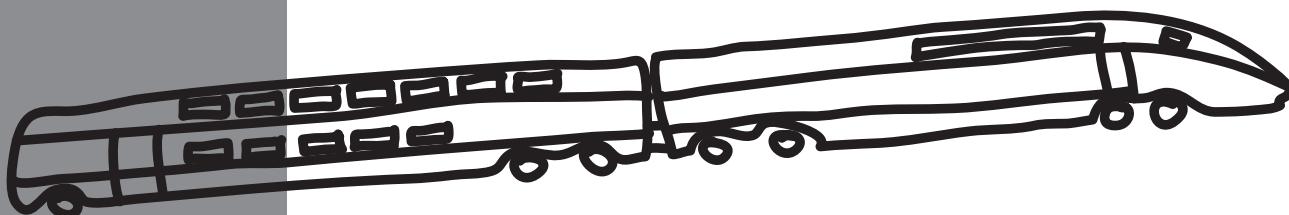
Složením zkoušky DELF
ve své škole získáš
osvědčení o úrovni
svých znalostí
z francouzštiny!

WWW.IFP.CZ/DELF-A-DALF

WWW.FRANCE.CZ

WWW.ALLIANCEFRANCAISE.CZ

WWW.CFTZLIN.CZ



INSTITUT
FRANÇAIS
PRAGUE

Francouzský institut v Praze
Štěpánská 35
111 21 Praha 1

T +420 221 401 011
ifp@ifp.cz
www.ifp.cz
www.facebook.com/InstitutFrancaisdePrague

Programme de formation continue

STAGE NATIONAL AUTOMNE 2012

Intitulé du stage :	CECRL, approche actionnelle et TICE, des outils pour la classe : approfondissement.
Název stáže :	SERRJ, akční přístupy a informatika, metody práce ve třídě (prohloubení, návaznost na loňskou stáž)
Accréditation NIDV	28 322/2009-25-624
Lieux et dates :	Prague : 15-16 octobre 2012, Aula du lycée Na Zatlance, Na Zatlance 11/330 Praha 5 Ostrava : 22-23 octobre 2012, Alliance française Na Hradbách 12 - 702 00 Ostrava
Horaires :	9h-12h30 13h30-16h
Formateur	Madame Elodie Ressouches
Contenu du stage :	Titulaire d'une <i>Maîtrise en Français langue étrangère et d'une Maîtrise de Lettres modernes</i> de l'Université Paris 3-Sorbonne nouvelle, Elodie Ressouches a été enseignante de FLE à l'Alliance française de Nanjing, puis chargée de projets francophones avec le site francparler.org et avec l'Organisation Internationale de la Francophonie. Elle est actuellement chargée de cours en Master de Didactique du FLE de l'Université Paris 3-Sorbonne nouvelle et formatrice associée auprès du CIEP, de la CCIP et du réseau des Alliances françaises.
Objectifs pédagogiques :	Recherche et exploitations des ressources en ligne disponibles pour les intégrer dans un enseignement du français basé sur l'approche actionnelle. Retoucher ces ressources en fonction d'objectifs pédagogiques. Approfondissement dans l'utilisation des nouveaux logiciels. Créer du matériel pédagogique multimédia et le mettre en action dans la classe de français.
Dotation horaire :	12 heures
Effectifs et groupes :	25 professeurs de français de l'enseignement secondaire.
Matériaux fournis :	Documents pédagogiques élaborés au cours du stage.
Inscriptions :	Dans la limite des places disponibles, jusqu'au 05 octobre 2012 – pour le stage à Prague : auprès de vladimira.pasco@diplomatie.gouv.fr – pour le stage à Ostrava : auprès de vladimira.pasco@diplomatie.gouv.fr avec copie à M. Olivier Dubert directeur de l'AF Ostrava : direction.ostrava@alliancefrancaise.cz en précisant : – NOM, Prénom – adresse électronique – téléphone personnel – nom et adresse de l'établissement d'enseignement – type d'établissement et niveau enseigné
Programme du stage	Il sera communiqué ultérieurement aux candidats dont l'inscription aura été confirmée.

Le **stage national de printemps** se déroulera la semaine du 11 au 17 mars 2013 et sera consacré à l'utilisation de TV 5 Monde pour l'enseignement du FLE.
 Les précisions seront données ultérieurement.

Stage de la Chambre de Commerce et d'Industrie de Paris

Enseigner à communiquer dans les affaires

Chers collègues,

Grâce au programme Erasmus j'ai eu l'occasion de participer à un stage organisé par la Chambre de Commerce et d'Industrie de Paris, intitulé *Enseigner à communiquer dans les affaires*. Par ceci, je voudrais vous faire part de mon expérience.

Il s'agissait d'un cours dans le cadre de l'Université d'Été qui a eu lieu du 16 au 20 juillet de l'année courante et était destiné aux enseignants du FLE, du FOS, du français des affaires et à tous ceux qui étaient intéressés par le sujet.

Le programme, avec six heures de cours par jour, était assez chargé, en plus les déjeuners étaient servis sur place, à la cantine de l'école de commerce, ce qui a permis aux participants de discuter et d'échanger leurs expériences. Lors du cours nous avons abordé des sujets tels que le management

et ses différents types, la communication interpersonnelle et interculturelle, les outils de la communication interne de l'entreprise, la correspondance commerciale et d'autres.

Nous avons prêté une grande attention à l'esprit de synthèse dans le monde des affaires, de la prise de notes à la rédaction de compte-rendu ou de rapports. Notre formateur, Jean-Denis Commeignes, entre autre enseignant à l'Université Bordeaux III, nous a présenté une nouvelle méthode de l'élaboration de synthèse qu'il avait conçue avec une de ses collègues et nommée Octopus (signifiant en anglais « pieuvre ») basée sur le questionnement à partir d'une grille à huit cases (qui, quoi, où, pourquoi, comment, quand, par quel moyens, avec quelles conséquences) qui permet d'organiser les idées les plus importantes d'un document.

Chaque partie du cours a été accompagnée par des études de cas ou des mises en situation, ce que tout le monde a beaucoup apprécié (exemples de tâches proposées : désigner le type du management à partir d'une séquence vidéo ; prendre des notes en écoutant un enregistrement d'une réunion et élaborer ensuite un rapport ; après avoir vu un court métrage montrant une situation compliquée dans une entreprise faire le constat des difficultés, en analyser les causes et proposer des solutions). Je suis persuadée que surtout ce côté pratique représente l'apport principal du stage.

Les intéressés peuvent trouver d'autres informations ainsi que des ressources pédagogiques concernant le français sur objectif spécifique sur le lien suivant : <http://www.francais.ccip.fr/>

M. Červenková

Stage à Perpignan – juillet 2012



Les enseignants tchèques de la langue française ont grâce à l'Institut français la possibilité de partir en stage dans un des plusieurs centres universitaires en France pour suivre des formations de professeurs de FLE.

J'ai participé au stage pédagogique au CUEF de Perpignan du 1^{er} au 15 juillet 2012.

La première semaine j'ai suivi un cours sur l'Introduction à la Neurodidactique avec deux spécialistes: professeur de Didactique du FLE et Docteur – Neurologue.

Ce module durait 20 heures et traitait de l'évolution des sciences cognitives, des principes anatomiques, physiologiques et techniques de la neurodidactique et de ses conséquences pratiques.

Le groupe des professeurs était composé des différentes nationalités (Brésilienne, Tunisienne, Costaricienne, Colombienne, Slovaque etc.) ce qui nous a permis de discuter et d'échanger nos expériences, non seulement pédagogiques.

La deuxième semaine a été plus consacrée à l'enseignement. Les cours étaient sur la littérature française et le cinéma. Nous avons travaillé sur quelques textes des auteurs connus (Camus, Flaubert, Apollinaire...), sur un film « 99 francs » ou sur des contes. Toutes les activités s'orientaient sur un public plus âgé avec le niveau B1, B2, C1.

Le CUEF de Perpignan est un très bon centre pédagogique qui se trouve dans la région Languedoc-Roussillon et qui propose beaucoup d'activités diverses comme des excursions dans les musées, dans les villages

ou en Espagne (Collioure, Figueres, Barcelone, Céret...).

Ce stage m'a permis de bien connaître une autre région française, de faire connaissance des collègues du monde entier et surtout de trouver de nouvelles idées pour l'année scolaire 2012/13.



Un grand merci à toute l'équipe de CUEF et aussi à l'Institut français pour une bonne motivation dans l'enseignement.

Mgr. Monika Mikulincová

Gymnázium Hodonín

L'ÉTÉ INCONTOURNABLE – STAGE DE FLE À VICHY



Nous, les professeurs de FLE, nous avons des possibilités de devenir boursiers de l'Ambassade de France en été. J'ai eu de la chance de passer quinze jours en août à Vichy au Caviglam. Comme mes collègues ont bien décrit la beauté de la ville, les qualités du Caviglam et son groupe dans le Bulletin n° 73, je vous présenterai en bref les ateliers choisis et j'appuyerai plus sur les activités pour vos élèves.

En ce qui concerne les parcours choisis pour ces quinze jours, parmi les parcours proposés, j'ai trouvé ceux les plus intéressants : « *Faire entrer les arts dans la classe* » et « *Société et culture française 2012* ». Il y avait aussi quatre séances découvertes pendant mon stage : « *Les art de la table et du bien manger à la française* », « *Techniques théâtrales simples pour le quotidien de la classe* », « *Présentation du dispositif pédagogique de RFI* » et « *Les 5 dernières minutes : activités ludiques pour occuper la fin d'une séance* ».

Moi, j'ai trouvé ces deux activités suivantes les plus intéressantes pour vous, mes collègues en FLE.

Activité 1

Ma planète

Il s'agit de réintroduction de l'article partitif, l'article zéro et les expressions « beaucoup de, peu de, plein de,

très peu de, vraiment beaucoup de, pas mal de et plutôt peu de ».

Imaginez que vous venez d'une autre planète. Discutez et suivez l'exemple. Utilisez **il y a DE L'/DU/DE LA/DES/...** ou **il n'y a PAS DE...** lorsque c'est nécessaire.

ex : Est-ce qu'il y a ... sur ta planète ?

- eau
- un ciel bleu
- gens
- animaux
- un roi ou un président
- nuages
- plantes
- fruits
- oxygène
- dragons
- voitures
- un dieu ou une déesse ...

Activité 2

Air, terre, mer

Matériel : une balle

Objectif : Donner une réponse pertinente à chaque fois que la balle est reçue, sans répéter un terme déjà dit. Si la réponse est inexistante, fausse ou déjà citée, l'apprenant reçoit un gage – le cumul de gages mène à l'élimination.

Les joueurs s'assoient en rond autour du meneur de jeu. Le meneur de jeu lance la balle à un des joueurs

en disant « air », « terre » ou « mer ». Le joueur qui reçoit la balle doit la rattraper, donner un nom en rapport avec l'élément indiqué (animal, personne, métier, objet, minéral, végétal, action...) puis la relancer.

Le meneur de jeu peut être un élève. Il doit veiller à envoyer la balle à tous les participants. Le contrôle des réponses est fait par le meneur du jeu ou bien par le groupe tout entier.

Exemples

- pour « air » : oiseau, avion, pilote, parapente, nuage, voler, ange...
- pour « terre » : maison, marcher, arbre, architecte, éléphant, sol...
- pour « mer » : nager, bateau, poisson, océan, capitaine, rivière, pirate...



Variante pour des apprenants d'un bon niveau

La version décrite ci-dessus est particulièrement adaptée aux groupes de débutants, car toutes sortes de réponses peuvent être données. Pour complexifier la tâche, vous pouvez donner pour consigne d'indiquer au une catégorie de mot (verbe ou nom par exemple).

Amusez-vous bien !

Mgr. Renáta Trtíková
Gymnázium Nymburk

Studentská výměna Gymnázium Olomouc-Hejčín s Lycée Armorin Crest již potřetí!

Na přelomu května a června proběhl již třetí ročník mezinárodní studentské výměny mezi Gymnáziem Olomouc Hejčín a francouzským lyceaem J. F. Armorin v Crestu. Na letošní dobrodružství ve Francii i u nás vzpomíná student sexty osmiletého gymnázia Igor Alfiriov.

Tam

Kolem 4. hodiny odpolední dne 20. 5. se na parkovišti u Gymnázia Hejčín začal tvořit hluček studentů. 24 statečných bylo vybráno na studentskou výměnu mezi Lyceé Armorin ve francouzském Crestu a olomouckým Gymnáziem Hejčín. Role pedagogického doprovodu se ujala paní profesorka Sedláčková a pan profesor J(e)an Zatloukal.

19 hodin cesty uběhlo jako voda a už nás na armorinovské půdě vitali naší „koresové“ alias korespondenti. Protože bylo krásně deštivé pondělní poledne, jedním z prvních zážitků byla návštěva jídelny již zmíněného lycea. Máme naši jídelnu zase o něco radši... Pondělní odpoledne jsme pak strávili prohlídkou centra Crestu a místní dominanty, Crestské věže – Tour de Crest. Večer nás čekalo první setkání s hostitelskou rodinou. Právě tyto večery v rodinách nám po jazykové stránce prospěly nejvíce.

V úterý jsme jako skupina Čechů a našich korespondentů (a nějaký ten pedagog k tomu) navštívili rostlinnou biofarmu, kde jsme měli možnost ochutnat hotové produkty a dozvědět se něco o ekologickém pěstování ovoce a jeho využití. Následně jsme se přesunuli do města Roman sur Isère. Před postupně sílícím deštěm jsme se schovali v nejstarší místní pekárni Pascalis, kde jsme náhodou měli objednanou exkurzi „za pult“ o výrobě tradičního pečiva „pogne“. Z teplé a útulné pekárny jsme se odebrali na prohlídku historických památek.



Středeční dopoledne jsme strávili v lyceu Armorin. Prostor dostaly naše kreativita a fantazie, které jsme mohli projevit štětcí a barvami na plátně nebo při tvorbě gastronomicky orientovaných projektů. Nejvíce jsme si ale užili tvorbu krátkých

filmů, jejichž náměty jsme čerpali z příhod naší výměny. Jako program na odpoledne vymysleli naší hostitelé výlet do nedaleké Valence, ovšem už bez profesorského doprovodu. Počasí nám přálo, dokonce vysvitlo i slunce. V parku jsme si dali piknik, některí si zahráli fotbal, jiní šli zase na nákupy.



Zatímco francouzští studenti ve čtvrté poslední hodině museli do školních lavic, česká polovina si udělala výlet do Lyonu. Památky, spojené fotografie před památkami, prolézání uliček starého města, o to vše nebyla nouze. Jako i v jiných dnech jsme si odváželi mnoho poznatků a zážitků. Čtvrté poslední hodinu večer v rodinách byl nejemocionálnější. Vztahy se ještě více prohloubily a v pátek ráno na prahu domů i autobusu ukápla nějaká ta slza.

Před odjezdem jsme stihli navštívit jednu vyučovací hodinu. V autobuse jsme si pak sdělovali zážitky z hodin matematiky, španělštiny, latiny...

Odpoledne jsme už byly na cestě do Paříže, kam jsme dorazili v 11 hodin večer. Únava nás však nepřemohla, raději jsme se vydali prozkoumat noční život velkoměsta. Půlnocní Montmartre na nás dýchnuł svou bohémskou atmosférou, Sacré Coeur nabídlo nádherné panorama Paříže, červené neony Moulin Rouge se nás pokoušely vlákat do útrob nejslavnějšího kabaretu na světě...

V sobotu jsme navštívili hřbitov Père-Lachaise, Sorbonu, uznale jsme zakývali nad gigantickou řadou lidí před Notre Dame de Paris a posvátili jsme v Lucemburských zahradách. Osobní volno využila početná česká skupinka ke zdolání Eiffelovy věže. Kolem 19. hodiny jsme pak – notně znaveni – vyráželi směr Olomouc.

Tady

Tzv. mezitýden proběhl ve znamení blížícího se termínu uzávěrky známek. 4. června jsme takřka uprostřed vyučování přivítali francouzskou delegaci. V oblasti počasí jím bylo opláceno stejnou mincí, hejčínský kuchařský sbor však byl cizinci pochválen. I přes nepříjemný déšť jsme Francouze provedli centrem Olomouce a poučili je o nejzajímavějších památkách. Večer nás čekala zodpovědná úloha pánů a paní domácích a samozřejmě taky překladatelů.

V úterý jsme navštívili malebné městečko Štramberk. Zdolali jsme místní věž a upekli jsme si (šramberské) uši. Po krátkém přesunu jsme se ocitli v Kozlovicích, kde byli naši hosté ze západu fascinováni napodobeninou obecní školy z konce 19. století. Plánovanou návštěvu hradu Hukvaldy znemožnil silný déšť.

Ve středu jsme hosty zasadili do zadních lavic na vybraných hodinách, aby sami mohli porovnat úroveň a styl výuky. Potom jsme navštívili živočišnou farmu v Brníčku u Zábřeha, kde se nám dostalo poutavého výkladu od nefalšovaného farmaře, pana Hrdličky a odkud jsme si odváželi mnoho poživatelných suvenýru.



Čtvrtok jsme zavítali zámku a zahradám v Kroměříži a Zoo Lešně. Ti, kteří tak neučinili během týdne, dodělávali video o přípravě českého pokrmu.

Následné ráno bylo cítit nepříjemné napětí. Někteří už v dálce starostlivě vyhlíželi vlny povinností, které se neúprosně valily. Nakonec propuklo hromadné a bouřlivé loučení, kterému předcházela společná snídaně v atriu gymnázia a které, bohužel, muselo někdy skončit. „Crestáci“ se po cestě domů zastavili v Praze a vstřebali i kousek kultury hlavního města.

Odcestovali jsme do Francie s mírnými obavami o své jazykové znalosti. Dokázali jsme však s Francouzi komunikovat, ba dokonce i přispět do konverzace. S novými kamarády nadále udržujeme kontakt. Byli stejně poznání chtiví jako my a během společných akcí panovala veselá nálada. Program byl nabité a různorodý, originální atmosféru jsme doplňovali snahou naučit Francouze české písničky a dílčí slova. Tyto dva týdny jsou nezapomenutelné, a proto pokud budete mít podobnou příležitost, neváhejte ji využít. Jinak než úspěšnou hodnotit studentskou výměnu Olomouc-Crest 2012 nelze.

Igor Alfimov
VI.B8

Na letišti v Nice mne vyzvedli dva animátoři, kteří měli nepřehlédnutelná žlutá trička se znakem letní školy. Posléze mne mikrobusem dovezli spolu s jinými studenty do Antibes. Pobývali jsme v prostorách Lycée Horticole, což během školního roku fungovalo jako regulérní střední škola i s internátem, kde jsme měli pokoje. Poté, co jsme se seznámili s vnitřním chodem „táboru“, jak mu mnoho dětí říkalo, šli jsme se ubytovat. Na třílůžkovém pokoji jsem byla ještě s dvěma Němkami. I přesto jsem doufala, že se s někým dorozumím francouzsky. Po pár minutách v kolektivu jsem pochopila, že téměř nikdo francouzsky nemluví a že i francouzští animátoři na děti mluví anglicky. Každý večer animátoři organizovali pro děti večerní program. Většinou to byla diskotéka.

Snídaně stejně jako obedy a večeře byly vynikající. Mezi mě nejsilnější gastronomické zážitky patří bez pochyb smažené chobotnicové kroužky ke čtvrtiční večeři či francouzské sladkosti zvané macarons, které se prodávali ve městě a měli nejrozmanitější chutě jako růže, máta, káva, ale i obyčejnější jako např. jahoda, citron či nutella.

Hned první ráno nás všechny nové čekal rozřazovací test. Lycée Horticole fungovalo přes celé prázdniny jako výukové centrum francouzského jazyka a já zde byla jediná, kdo tuto stáž obdržel jako cenu v konverzační soutěži. Test jsem tudíž dělat nemusela a byla jsem přirazena do nejvyšší skupiny B2. Mým pro-



Léto v Antibes

fesorem byl Jean Jacques, sympathetic Konžan podsaditě postavy s knírkem. Byl velmi milý a hodiny s ním byly opravdu zábavné. Zatímco někteří žáci v rámci svých hodin sledovali francouzské filmy ve sluncem rozplátené škole, my a Jean Jacques jsme měli hodiny ve stínu několika borovic a místo toho abychom se učili gramatiku a lexikologii, jsme celou dobu debatovali o aktuálních globálních problémech. Vyjadřovali jsme své názory na postavení ženy v muslimském světě, na homosexuály a na nehumánní tradice jako je například foie gras. Hodiny každý den trvaly od 9.00 do 11.45 s dvacetiminutovou přestávkou. Poté jsme měli oběd a po něm většinou až do večeře volno.

Animátoři za týden, co jsem ve Francii byla, zorganizovali dva výlety. Jedním z nich bylo odpoledne na plachetnici, které jsem si velmi užila. Jinak jsme měli téměř každé odpoledne volné a tak jsme s pár kamarády podnikali výlety na vlastní pěst. Někteří sami jeli třeba do nedaleké Itálie, my jsme se například vypravili do Monte Carla či do Cannes. Moc se mi v Monaku líbilo. Prohlédli jsme si Monacký přístav, ale i palác. Musím přiznat, že právě tyto výlety pouze s pár přáteli na mne udělali největší dojem.

Když se na pobyt ve Francii zpětně ohlédu, mám smíšené pocity. Na jednu stranu mám úžasné vzpomínky na přátele z různých koutů Evropy, na naše výlety a na debaty během

hodin francouzštiny, které nebraly konce. Na druhou stranu musím bohužel přiznat, že jsem od samého pobytu očekávala více. Animátoři, ubytování a program spravovaný centrem pro mne byl velkým zklamáním. Čekala jsem, že budeme mít plno aktivit, a místo toho jsem musela já přemlouvat lidi, kteří by se mnou někam nejeli, jinak bych celý týden nevyšla z areálu školy. Dále mne velmi zklamalo, že jsem neměla příležitost si procvičit francouzštinu mezi vrstevníky, protože angličtina byla i na jihu Francie nejpoužívanějším jazykem.

Jennifer
výherkyně kategorie B1





Po třinácti letech života ve Francii mohu říci, že mi francouzština změnila život. Nejenže jsem díky ní poznal novou kulturu, jiný styl života, odkud pohled na svět, ale hlavně jsem jejím prostřednictvím získal druhou rodinu. Co se samotného jazyka týče, zbabte se klisť, že francouzština je složitá. Ano, a tak se nebojte, otevřete se světu, objevte novou kulturu a získejte něco navíc ... zkrátka starte se výjimečným.

Martin Jágr
Hráč francouzského týmu Mont de Marsan rugby a člen české ragbyové reprezentace. Nejlepší hráč v počtu položení míče do braníkového v klasifikaci Pro D2.



Ach ta krásná Francie! Jistě, každá země má své pro i proti, ale já s radostí vzpomínám pouze na to dobré. Například na bohatou francouzskou kulturu, na úžasné texty Serge Gainsbourga a nebo na nezapomenutelný hlas Edith Piaf. A co teprve architektura Paříže! To město snad vybudoval sam Anděl. Úžasná atmosféra pařížských kaváren Vás donutí napsat si pář básniček do sešitu, i když zrovna nemáte příležitost uměleckou duši. No těkňete, nebylo by přijemné si u toho výborného červeného vína také povídат s místními obyvateli v jejich řeči! Francouzština je tak pohádkovým jazykem, že Vás naprostě nadchní! A nezapomeňte, že kolika jazyky mluvit, tolikrát jste člověkem.

Iva Frühlingová
Zpěvačka, modelka a spisovatelka.

Le français c'est branché



Nasedni na vlak budoucnosti s francouzštinou!



www.ifp.cz www.france.cz www.cftzlin.cz

www.alliancefrancaise.cz



Učím se francouzštinu, protože tak budu moci navázat kontakty s lidmi na celém světě

- Francouzsky se hovoří na všech pěti světadílech a francouzština se tam také vyučuje.
- 75 států a vlád světa je součástí Frankofonie, stejně tak jako i Česká republika.
- Francouzsky hovoří 220 milionů osob na pěti kontinentech, přičemž 60 % z nich má méně než 30 let.
- Francouzština je třetím nejproduktivnějším jazykem na internetu (druhým nejpoužívanějším jazykem na stránkách „Wiktionnaire“ a třetím nejpoužívanějším jazykem na stránkách „Wikipedie“).

Učím se francouzštinu, protože tím investuji do své budounosti

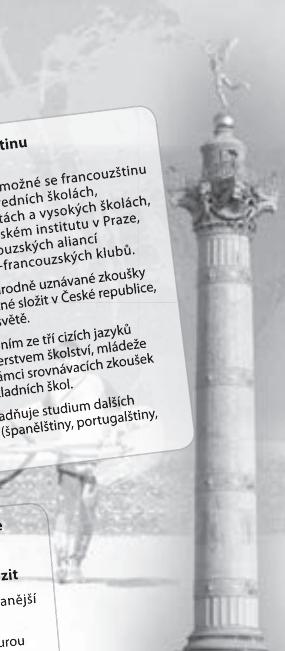
- Francouzština je jazykem páté ekonomicky největší a nejsilnější velmoci světa a jazykem třetího největšího investora v Zahranici. Francie je tedy prvořadým ekonomickým partnerem.
- Studium francouzštiny násobí své šance na trhu práce v České republice, v Evropě a ve frankofonních zemích.
- Francouzština je mezinárodním jazykem gastronomie, módy, vizuálního umění, tance a architektury.
- Znalost francouzštiny umožňuje výměnu myšlenek a názorů, abychom získali komplexnější chápání světa.

Učím se francouzštinu, protože tak ovládám jazyk Evropy a mezinárodních vztahů

- Pro uskutečnění profesní kariéry v rámci evropských a mezinárodních organizací je nezbytné ovládat francouzština.
- Francouzština je oficiálním jazykem OSN, NATO, UNESCO a Evropské unie, ale také Olympijských her.
- Francouzština je možné studovat všechnu zařízení v největších kouteckách světa (Francouzské aliance a Francouzské instituty), v nichž se francouzština učí více než 800 tisíc osob.

Učím se francouzštinu, protože cestovat do Francie a mít přístup k frankofonním kulturám, ale také proto, že chci mít možnost pokračovat ve studiu na některé z renomovaných frankofonních vysokých škol a univerzit

- Francie je nejvýznamnější turistickou destinací a nejnavštěvovanější zemí světa. Ročně tam zamíří na 78 milionů turistů.
- Znalost francouzštiny umožňuje sblížit se s velkou evropskou kulturou a s frankofonními kulturami všech pěti světadílů.
- Francie ročně přijme na 300 tisíc zahraničních studentů.
- Francouzský vědecký výzkum je celosvětově uznávaný. Francouzští vědci obdrželi 31 Nobelových cen a 9 medailí Fields za matematiku.

Francouzština v České republice vyučují vysoce kvalifikovaní pedagogové, kteří si pravidelně doplňují a aktualizují své vzdělání díky četným specializovaným školním jazykovým Francouzským institutem v Praze (IFP) a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. IFP takéž učí francouzštinu nabízí krátkodobé stáže ve specializovaných vzdělávacích institucích přímo ve Francii. Mimoto mohou francouzštinu od IFP získat četné pedagogické materiály a rozličné výukové pomůcky.

PROGRAM PROMOLEKCÍ FRANCOUZŠTINY

NOM	PRENOM	ETABLISSEMENT	RUE	CP	VILLE	TEL	E-MAIL	REGION
Čech	Pavel	Gymnázium	Vídeňská 47	647 00	Brno	775 692 227	cech11@post.cz	Jihomoravský kraj, kraj Vysočina, Olomouc
Chalupová	Radka	ZŠ	Metelkovo nám. 9	415 01	Teplice	737 067 669	radka.chalupova@jello.cz	Ústecký kraj
Ernstová	Iva	ZŠ Brána jazyků	Mikulandská 5	110 00	Praha 1	602 305 446	iva.ernstova@seznam.cz	Praha
Fojtíková	Jana	ZŠ Monty school	Čkalovova 947	708 00	Ostrava Poruba		Fojtikova.Jana@seznam.cz	Moravskoslezský kraj
Fridrichová	Radka	Pedagogická fakulta	Jungmannova 1	306 14	Plzeň	728 283 834 377 636 173	Rfridrichova@seznam.cz	Plzeňský a Západočeský kraj
Jamborová	Barbora	Gymnázium	Nad Alejí 1952	162 00	Praha 6	777 165 552	barbora.fiedlerova@gmail.cz	Praha a Středočeský kraj
Klinka	Tomas	Pedagogická fakulta	M. D. Rettigové 4	116 39	Praha 1	221 900 102	tomas.klinka@email.cz	Praha
Kubíčková	Martina	Gymnázium V. Nováka	Vajgar 592/III	377 01	Jindřichův Hradec	777 624 866	kubrtice@seznam.cz	Jihočeský kraj
Plecháčková	Renata	AF + Hotelová škola	Nová 176	533 21	Vysoké Chvojno	733 653 234	renataplechackova@seznam.cz	Pardubický a Východočeský kraj
Procházková	Hana	21. ZŠ	Slovanská alej 13	326 00	Plzeň	737 669 808	s.pacirka@centrum.cz	Plzeňský kraj
Šagátová	Renata	Gymnázium	Korunní 2	120 00	Praha 2	607 770 757	renata.sagatova@gmail.com	Praha a Středočeský kraj
Tichá	Radka	Gymnázium F.X. Šaldy	Partyzánská 530/3	460 01	Liberec	724 579 751	radka.ticha@gfcs.cz radunka.ticha@seznam.cz	Liberecký kraj
Trčalová	Zdena	ZŠ s RVJ	Kvítková 4338	760 01	Zlín		EsterTrcalova@seznam.cz	Zlínský kraj, Olomouc

L’Institut français de Prague en collaboration avec le réseau des Alliances françaises en République tchèque et avec le soutien de Mme Berkovcová, directrice du NIDV de Hradec Králové et responsable des formations des professeurs de langues organisent un programme de promotion du français destiné aux élèves des Základní škola et des lycées de 8 ans qui vont choisir leur deuxième langue vivante au cours de cette année scolaire.

Grâce à l’appui des 14 professeurs de français qui ont participé en janvier dernier à un stage de formation continue au Centre de linguistique appliquée de l’Université de Franche-Comté à Besançon, nous vous proposons ainsi qu’à vos élèves une leçon dynamique, communicative et ludique de promotion du français afin de montrer que le français n’est pas une langue si difficile que ça et qu’on peut aussi l’apprendre en s’amusant !!!

Ces leçons de français peuvent être réalisées soit dans vos écoles – parlez-en à votre directeur – soit dans les locaux des Alliances françaises ou de l’Institut français.

Si vous souhaitez faire bénéficier les élèves de votre école d’une leçon gratuite au cours du premier trimestre de l’année scolaire 2012/13, vous pouvez contacter les professeurs qui vivent dans votre région en consultant la liste que vous trouverez ci-dessous ou directement les directeurs des Alliances françaises. Pour l’Institut français de Prague, vous pouvez prendre contact avec Martina HRIBOVA : martina.hribova@diplomatie.gouv.fr.

Les professeurs distribueront également aux élèves un argumentaire pour leurs parents afin de leur présenter l’utilité du choix de la langue française.

Merci d’avance de votre collaboration afin que, tous ensemble, nous puissions promouvoir le français et développer son enseignement en République tchèque.

Marc BRUDIEUX

Attaché de coopération pour le français
Ambassade de France en République tchèque
Service de coopération et d'action culturelle
Štěpánská 35, 111 21 Praha 1
Tél.: 00 420 221 401 064 (010 secrétariat) - Fax : 00 420 222 230 579

Article de présentation des classes internationales pour les lycées de la Cité des Sciences et de l’industrie de La Villette Paris :

D'une durée de 4 jours, les Classes Villette Internationales mettent à la disposition des lycéens étrangers les multiples ressources de la Cité des Sciences et de l'industrie de La Villette Paris – expositions, animations, bibliothèque, cinémas – pour approfondir une thématique scientifique tout en pratiquant la langue française.

Une vingtaine de classes de diverses nationalités, accompagnées par nos médiateurs scientifiques, participent chaque année au programme et mettent en œuvre des projets pédagogiques personnalisés conçus en collaboration avec les enseignants accompagnateurs.

Un programme immersif permettant des projets transversaux entre disciplines scientifiques, pratique de la langue, et partage de cultures.

Pour en savoir plus, consultez ce lien :

<http://www.universcience.fr/fr/education/contenu/c/1239027035594/classe-villette-internationale/>

POSLECH A JEHO DŮLEŽITOST PŘI UČENÍ SE CIZÍMU JAZYKU

„Poslech cizojazyčného projevu je řečová dovednost umožňující člověku vnímat mluvěnou cizí řeč a rozumět jejímu myšlenkovému obsahu.“¹⁾

„La compréhension orale est une suite d'opérations par lesquelles l'interlocuteur parvient généralement à donner une signification aux énoncés entendus ou à les reconstituer“ – „Poslech s porozuměním je sled operací, které umožňují posluchače pochopit význam slyšených výpovědí a dávají mu rovněž možnost je znova vytvářet“ (Dictionnaire actuel de l'Education) ²⁾

Jak vyplývá z uvedené citace, poslech nám umožňuje poznávat myšlení druhých. Cizímu jazyku se učíme také tak, že posloucháme, jak ho používají rodiče mluvčí a přesto bývá schopnost poslouchat jakousi samozřejmostí. Je však známou skutečností, že poslech cizojazyčného projevuje je kompetence velmi náročná a často opomíjená a žáky nepříliš oblíbená.

V současné době bývá ve výuce cizích jazyků nejčastěji užívána „Komunikativně interaktivní metoda“, podle níž je jazyk nejenom prostředkem komunikace, ale především slouží k sociální interakci, pro kterou je poslechová dovednost základním předpokladem. Učící musí porozumět rodičům mluvčím v různých reálných komunikačních situacích. Výuka je založena na studiu autentických materiálů, chyba se stává součástí učení, neboť žák vytváří sám svůj vlastní systém spočívající na již naučených cizojazyčných konstrukcích, ale také na transferu z rodného jazyka, učení se cizímu jazyku je zaměřeno na čtyři základní kompetence – porozumění psanému slovu, vlastní mluvený a psaný projev a především porozumění slyšenému slovu. Tak se poslech s porozuměním, jako východisko pro vlastní produkci stává zásadní kompetencí. Většina cizojazyčných učebnic reflektouje tento přístup, hlavní složkou lekce jsou komunikativní aktivity, jejichž základem je úvodní poslech dialogu či textu – nahrávka rodičů mluvčích – a na něj navazující řečové činnosti žáků, nebo další poslechy rozšiřující studovanou problematiku. Knihy zahraniční provenience kladou silný důraz na autenticitu textů a poslechů, které jsou velmi zdařile propojeny s informacemi z oblasti reálií. Výběr textů a cvičení bývá důsledně promyšlený. Komunikativní metoda se však dále prohlubuje a v učebnicích se odráží zřejmá snaha zvýraznit sociokulturní aspekty a mezipředmětové vztahy, tato tendence se projevuje i ve výběru nahraných textů. Postupně došlo k odklonu od jednotlivých tendencí, na základě kterých byly dříve učebnice vytvářeny (audio-orální metoda – praktikovaná především v 60. letech, jejíž teoretické základy vycházely z Bloomfieldova strukturalismu a behavioristických teorií, předpokládala, že učení jazyka je mechanický proces, při němž si student osvojuje pomocí především strukturálních cvičení soubor lingvistických konstrukcí, které se postupně stávají automatickými. Důraz byl sice kladen na poslech jazykových struktur a mluvený projev, ale šlo jen o prostou imitaci modelů bez možného transferu na reálnou situaci. Strukturální metoda SGAV, která se opírala o teorii Gestaltismu, představovala jazyk jako komunikační prostředek, učení se jazyku spočívalo

v pochopení globálního smyslu výpovědi. Použití audiovisuální techniky mělo zjednodušit výuku, užívané dialogy však neodpovídaly reálným komunikačním situacím a tudíž nenapomáhaly porozumění rodičům mluvčím).

V současné době se při tvorbě učebnic projevuje jistý eklektismus, dochází k propojení lingvodidaktických koncepcí, učebnice jsou založeny na spirálových osnovách, jejichž základními znaky jsou kontinuálnost, vzestupnost a operativnost, jazykové vyučování má činnostní charakter. Vychází mimo jiné z myšlenek Guy le Botera – zakladatele „Approche par compétences“ (1994), který definuje kompetenci „jako mobilizaci či aktivaci více vědomostí v konkrétní situaci a daném kontextu“ („la mobilisation ou l'activation de plusieurs savoirs dans une situation et un contexte donné“), ta by měla žáka vyvést z prostředí školy a připravit ho systematicky na aktivní život, naučit ho mobilizovat, přenášet a řídit jeho teoretické znalosti, kognitivní dovednosti (umět se učit, přemýšlet, zpracovávat informace) a emocionální postoje (emočně zvládat situace a řídit své emoce).

Lze tedy zdůraznit, že porozumění čili apercepce je pro studenta nepostradatelnou dovedností. Jedná se o mentální operaci spočívající v dekódování mluveného projevu posluchačem, či psané zprávy čtenářem. Pro správné pochopení výpovědi jsou nutné lingvistické znalosti – znalost mluveného či psaného kódu jazyka. Samo porozumění předpokládá znalost fonologického, grafického systému, funkční a sémantické hodnoty jazykových struktur, ale počítá také se znalostí sociokulturních pravidel a extralingvistických faktorů.

Je již známé, že psycholinguistické výzkumy popisují proces porozumění dle dvou rozdílných modelů: podle *modelu semasiologického* – vzestupného (postupujícího od formy k významu) a *modelu onomasiologického* – sestupného (od významu k formě). Posluchač/čtenář užívá za účelem porozumění vždy obou kognitivních postupů a ty se vzájemně doplňují. První postupuje od slova, skupiny slov, věty, k projevu. V první fázi diskriminace dochází k identifikaci zvuků či grafických znaků. Ve druhé fázi segmentační jsou vymezena slova, skupiny slov, věty. Ve třetí tzv. fázi interpretace je slovům a větám přiřazen smysl. V poslední fázi syntézy je zkonstruován globální smysl výpovědi. Druhý model má postup opačný, vychází z formulací hypotéz. První hypotézy jsou sémantické povahy – probíhá anticipace informace na globální úrovni i na úrovni významových jednotek, dále jsou hypotézy ověřovány na základě získaných indicií i redundancí a nakonec jsou potvrzeny nebo vyvráceny.

Jakým způsobem přistupují k nácviku kompetence poslechu učebnice francouzštiny a jaké modely zohledňují. K demonstrování jsme vybrali učebnice pro 2. stupeň ZŠ či nižší stupeň gymnázií. **EXTRA** je univerzální učebnice z produkce francouzského vydavatelství určená pro žáky bez rozdílu národnosti, v jakékoli cizí zemi, doplněná českým dodatkem (přehled gramatického učiva, dvojjazyčný slovník). **VITE** učebnice rovněž francouzské provenience, vytvořená

¹⁾ HENDRICH, J.: *Didaktika cizích jazyků*, str. 187.

²⁾ ROBERT, J.-P.: *Dictionnaire pratique de didactique du FLE*, str.12

smíšeným autorským kolektivem, primárně určená pro konkrétní jazykovou skupinu (pro italsky hovořící studenty) s online dvojjazyčným slovníkem a výkladem gramatiky a **LE FRANÇAIS ENTRE NOUS** učebnice česká, napsaná českými autory ve spolupráci se zahraničními spoluautory. A tudíž doplněná o výklad gramatiky v českém jazyce a o dvojjazyčný francouzsko-český slovník. Vzhledem k tomu, že jde o materiály pro začátečníky je většina poslechů doplněna vizuální oporou a jde samozřejmě o texty po stránce lexiskální i morfosyntaktické velmi jednoduché. Je jen na učiteli, jak využije úvodní dialogy a texty, zda bude postupovat od globálního poslechu k detailnímu, využije tak metodu onomasiologickou, která je však v této fázi samozřejmě velmi omezená, či ihned zapojí zrakovou oporu.

Francouzská učebnice **EXTRA** obsahuje nejvíce nahrávek rozmanitého typu i bez visuální opory. Úvodní dialog popisující jednotlivé situace ze života francouzské rodiny používá autentický jazyk v reálném tempu, obsahuje vždy problémový prvek a tím zvyšuje motivaci žáka, navíc je nahraný text doplněn fotografickým seriálem a zapojuje tak nejen auditivní, ale i vizuální složku vnímání žáka, jde o propojení grafického kódu (psaný text), fonologického kódu (auditivní nahrávka) a vizuální obrazové opory. Komiks a vždy jedno až dvě cvičení jsou zařazena před samotným poslechem a tak stimulují postup od „shora dolů“ – onomasiologický poslech. V dalších oddílech učebnice (*Entrain-toi, Découvre la grammaire*) je studované téma doplněno a prohloubeno různými typy auditivních cvičení, založených většinou na poslechu sémasiologickém, zaměřeném na konkrétní jev či úkol (např. V+F, namaluj obrázek dle pokynů, najdi chybné věty, odpověz na otázky, doplň tabulku, přiřaď věty, zařaženy jsou poslechy i na gramatické jevy – rozlište passé composé a přítomný čas atd.). Součástí každé lekce je komiksový seriál, kde je možné také nacvičovat onomasiologický poslech „shora dolů“, neboť text odpovídá jazykovým možnostem žáků, je přiměřeně dlouhý, využívá a zároveň rozšiřuje slovní zásobu lekce a navíc je pro žáka zábavný. Vždy mu předchází úkoly (pozorování obrázků, poslech bez opory a obecně zaměřené otázky), které pomáhají žákům koncentrovat se správným směrem. Jde však o učebnici poměrně náročnou, přetíženou již na úrovni A1 velkým množstvím slovní zásoby, poslechy jsou nahrány v reálném neupraveném tempu a texty v části věnované reáliím jsou plně autentické, vyžadující tudíž vysoko motivované žáky.

Výhodou italské učebnice **VITE** je její důsledná systematicnost, v podstatě všechny texty jsou doplněny nahrávkami, skoro stoprocentně zde funguje vazba mezi grafickým a fonologickým systémem. Úvodní dialog, na prvních dvou stránkách, je podložený nahrávkou, doplněný adekvátním obrázkovým materiálem a rozšířený komunikativně interakčními cvičeními. Na dalších dvou stranách je uvedena lexika vztahující se k tématu lekce, která je předkládána jak induktivně tak deduktivně v různých typech cvičení a je vždy doplněna nahrávkou a bohatou vizuální oporou, lexiku žák vnímá nejenom zrakem (obrázek, piktogram či fotografie znázorňují slovní výraz), ale zároveň vždy sluchem. Další část lekce „Communication“ zapojuje již zaktivizovanou slovní zásobu nejprve do jednoduchých vět, frekventovaných komunikativních obratů – jako např. dát radu, požádat o ni, vyjádřit svůj názor, dát informaci, požádat o ni, zformulovat povinnost, vyjádřit zákaz, mluvit o svých plánech, vyjádřit svá přání (často jsou uváděny synonymické výrazy – *ca fait combien, ça coutre combien*), tyto obraty jsou použity v komunikačních situacích s tématikou lekce (dialogových, simulačních hráčů), většina z nich je opatřena nahrávkou, tato část velmi vhodně obsahuje cvičení s interaktivním komunikativním cílem (*c'est ton tour*), např.

podle Browna (1994) je poslech s porozuměním vlastně interakční proces. Schopnost porovnávat smysl toho, co vnímáme jako posluchači, se smyslem, který zamýšlí mluvčí je podle tohoto lingvisty podstatou lidské komunikace. Část lekce *Mes savoir-faire* procvičující čtyři jazykové dovednosti obsahuje vždy poslech bez vizuální opory a variabilní úkoly s ním spojené. Zde autorky předkládají nahrávky, kde je možné postupovat „shora dolů“, nahrané texty rozvíjejí téma lekce na vyšší lexiskální úrovni, morfologicko-syntaktická úroveň není náročná, byť jsou zapojeny některé neprobírané jevy, ale ty nebrání porozumění textu. Autorky vycházejí z koncepce, že důležitá není obtížnost textu, ale řešený úkol a ten je zadán vždy adekvátně k jazykové úrovni žáka.

Česká učebnice **LE FRANÇAIS ENTRE NOUS** obsahuje rovněž nahrávky k úvodním textům – dialogům a určitým cvičením zaměřeným lexiskálně či gramaticky (týkají se rozlišení mužského a ženského rodu u přídavných jmen, výběru správného obrázku, poslechu a prezentace dialogu, doplnění tabulky, V+F). Podobně jako u dvou výše uvedených učebnic je možné postupovat od globálního poslechu k detailnímu a využít postupu „shora dolů“. Na rozdíl od již citovaných učebnic není v každé jednotlivé lekci jen jeden úvodní, někdy poměrně dlouhý dialog, ale dva až tři dialogy kratší tematicky na sebe navazující a rozvíjející postupně probíranou problematiku, je zde z pohledu didaktického velmi vhodně a zároveň pozvolna rozšiřována slovní zásoba vizuální i auditivní formou. Avšak ve srovnání s francouzskou učebnicí je rozmanitost nahrávek méně bohatá.

Nejautentičtější co se týče vybraných textů, a tudíž i nahrávek, z uvedených učebnic je francouzská metoda **EXTRA**, italská i česká učebnice texty modifikují a více přizpůsobují úrovni A1. Podle našeho názoru je kladem české učebnice to, že nejvíce zohlednuje prostředí mateřského jazyka a tak se nejlépe přibližuje českému žákovi (např. přítomnost českých vlastních jmen a názvů míst).

Jak je již známé, schopnost porozumění závisí na mnoha faktorech mimo jiné na schopnosti žáka realizovat tzv. osobní strategie (porovnávat, zevšeobecňovat, vytvářet vztahy...) Teprve na konci 70. let 20. stol. ustupuje vliv strukturalismu a behaviorismu, didaktika jazyků se začíná opírat o kognitivní psychologii a zdůrazňuje tudíž schopnost člověka zamyslet se nad vlastními myšlenkami, schopnost metakognice, která umožňuje regulaci a supervizi vlastního učení. Žák realizuje tzv. metakognitivní strategie, strategie kognitivní týkající se vlastního učení a strategie socioafektivní. R. Oxford rozšířila škálu kognitivních strategií ještě o strategie paměťové a kompenzační. Výše uvedené učebnice **VITE** a **LE FRANÇAIS ENTRE NOUS** explicitně vnášejí do jednotlivých lekcí metakognitivní strategie, které mají žákovi pomoci řídit vlastní učení, zaměřit správně pozornost (při poslechu se soustředět jen na klíčová slova – *Vite*), porovnat jazyky z pohledu gramatiky či lexiky (objevuje se v české učebnici – *Le français entre nous*)

Tyto učebnice vycházejí nepochybně ze studií, které se zabývají poslechem a potvrzují vždy použití metakognitivních a kognitivních strategií spočívající na využití dřívějších znalostí, důležitosti lingvistického kontextu, schopnosti udržet pozornost. Součástí kognitivních strategií jsou strategie poslechové, které proces poslechu umožňují a především zjednodušují. Jsou založené především na aktivizaci krátkodobé a dlouhodobé paměti.

Pro proces učení jsou důležité kognitivní strategie, které je nutné přizpůsobit konkrétnímu jazyku, neboť jsou jím ovlivněné. Francouzský jazyk má specifickou rytmickou strukturu a tudíž i poslechové strategie by měly být zaměřeny na

PŘÍSPĚVKY NAŠICH ČLENŮ

tuto zvláštnost. Dle E. Lhote, francouzské fonetičky, která vytvořila tak zvaný „modele paysagiste“, založený na variabilitě zvukových charakteristik jazykové komunikace (hlas, rytmus, intonace, tón, zvuky), má každý jazyk svou typickou „zvukovou krajinu“, kterou posluchač na základě mentálních operací rekonstruuje. Je nutné zaprvé umět vymezit významové jednotky v rámci rytmických skupin, kde slova vytvářejí díky vázání a elizi jedno tzv. fonetické slovo (*on est le deux mai – [õnəl-døm]*), zadruhé je potřeba najít melodické vrcholy (například vedlejší věta navazuje na větu hlavní končící stoupavou intonací, na nižší intonační úrovni – tento proces se nazývá parataxe), zatřetí je nutné najít vztah mezi logickým konektorem a intonačním pohybem.

Jak již bylo řečeno, pro správné porozumění slyšenému projevu jsou nutné nejen poslechové strategie, lingvistické znalosti, bez nichž není možné poslech s porozuměním realizovat, ale především v počátcích učení se cizímu jazyku žák narází na další problém. Potýká se s auditivní identifikací výpovědi, auditivní vnímání zvukové podoby projevu (percepce) je jednou ze dvou základních složek poslechu s porozuměním a je zřejmé, že existuje velice úzký vztah mezi fonetickou praxí a schopností porozumět slyšenému slovu. Každý jazyk má svůj specifický přízvuk, intonaci a rytmus. Co je to rytmus řeči? Je výsledkem spojení zvukových forem tvořících jednotu a ovlivňuje jej intenzita, síla přízvuku a jeho výška. Přízvuk může být lexikální (angličtina, němčina, španělština), či stojí na konci rytmických skupin (francouzština). Co se týče intonace, ta je do jisté míry závislá na syntaxi, na modalitě výpovědi a na komunikační situaci. Jednotlivé hlásky vytvářejí v promluvě zvukový proud a vzájemně se ovlivňují, dochází k asimilaci, k elizi a vázání. Všechny tyto charakteristiky zabraňují jednoduché delimitaci hranic mezi slovy a jejich identifikaci a tím správnému porozumění výpovědi. Žák má problém s rozlišením prozodických skupin, segmentací zvuků. Jejich přiřazení k významovým jednotkám je velmi složitou operací. Navíc je ovlivněn fonologickým systémem svého jazyka. Auditivní percepce se postupně vyvíjí, je potřeba průběžně navyklat ucho na melodii a přízvuk – suprasegmentální rovinu, ale i segmentální rovinu (jednotlivé hlásky – fonemy) cílového jazyka.

Na základě analýzy auditivní percepce u českých žáků na střední i vysoké škole jsme došli k následujícím výsledkům. Na úrovni segmentální dochází u českého žáka navýklého na neutrální samohlásky k chybné percepce ve skupině několika hlásek. Především to jsou vysoké samohlásky /i/, /y/, /u/ (*/it – /u – /oup/* [i – ly – u]). Žáci mají problém rozlišit napjatosost a labializaci těchto hlásek /y/ i /u/. Například u hlásky /i/, neslyší její ostrý, zavřený a napjatý tón. Dochází rovněž k záměně /y/ za /u/ a také za nezokrouhlené /i/. Rozlišení těchto hlásek, jak už jsme uvedli výše, má výraznou funkční schopnost, ovlivňuje význam slov, a tím i celkový efekt percepce a v důsledku produkce a komunikace.

Podle porovnávání během výuky na obou typech škol je problémový rovněž protiklad otevřenosti a zavřenosti u samohlásky **E** a například v případě slovesných koncovek je opět významově nosný (futur simple: *je chanterai /e/* a conditionnel: *je chanterais /ɛ/*). Dalším jevem, který je nutno citovat, jsou francouzské nosovky. Tyto samohlásky v mnoha jazycích a samozřejmě ani v češtině neexistují, a proto je jejich percepce obtížná, a to nejen v opozici se samohláskou ústní, ale také navzájem mezi sebou. Nesprávně jsou rozlišovány nosovky /ã/ a /ɛ/ například ve slově (*enfin- enfant – [ãfɛ]-[ãfã]*).

Z praxe vyplývá, že francouzské polosamohlásky jsou rovněž pro českého žáka obtížné, a to především v odlišení dvojic slov jako je *lui /lɥi/ – Louis /lwi/*. Dalším zlozvýkem bývá nesprávné

vnímání členění těchto polokonsonantů do dvou slabik, které narušuje i celkovou rytmickou strukturu zvukového projevu.

Na počátku učení se cizímu jazyku se nejedná v pravém smyslu o porozumění, ale o zachycení dílčích elementů o schopnosti slyšet a rozumnat. Už v této fázi by vedle fonetických cvičení měl žák poslouchat souvislé texty, především kvůli suprasegmentální fonologické rovině. Je nutné si uvědomit, že význam nenesou ani slabiky, ani slova, či větné celky, ale podstatné jsou vazby, které tyto elementy vytvářejí mezi sebou. Podívejme se, jak je pojata percepce v již uvedených učebnicích.

Francouzská učebnice **EXTRA** není zaměřena na konkrétní mluvici, a tudíž často uvádí auditivní a výslovnostní problém, který český žák jako problém nevnímá (např. rozlišení p-b) Na úrovni A1 i A2 se zabývá pouze segmentální úrovni jazyka samohláskami a souhláskami, percepce není propojena s grafikou a není nijak vysvětlena, je vždy doplněna písni s jednotlivými, výslovnostními jevy.

Učebnice **VITE**, se hned na počátku zaměřuje na prozodii – na přízvuk a intonaci, vázání slov (1. l. a 3. l.), dalo by říci na „zvukovou krajinu“ jazyka, vypichuje jevy suprasegmentální a posléze se zabývá pro cizince nejproblematicčejšími fonemy /y, u/, nosovkami v opozici s orálními hláskami a polokonsonanty, poslech obsahuje identifikační a diskriminační cvičení, je procvičován i v pracovním sešitě pro žáka. Zvuková podoba hlásek je vždy propojena s grafickou formou a vysvětlena. V některých lekcích je poslech rozšířen o zábavné říkanky a jazykolamy. Je zřejmé, že učebnice vychází z potřeb jedné konkrétní jazykové skupiny a zdůrazňuje jevy pro tuto skupinu problematické.

Česká metoda přistupuje k percepci zábavnou a přitom velmi propracovanou formou, v první knize souboru jsou v každé lekci jednoduché jazykolamy či říkanky a zároveň je hned na počátku pozornost zaměřena na intonaci, *liaison* a *enchainement*, vše je propojeno s grafickou podobou zvuků, ve druhé učebnici je již percepce vysvětlována a doplněna vždy poslechem vět, chybí vše variabilních cvičení na identifikaci hlásek. Je však nejlépe přizpůsobena českému žákovi, neboť je velice systematicky zaměřena na pro Čecha problémové jevy. Velice ocenitelné je nejen provázání s grafickou podobou jazyka, ale rovněž propojení s morfologií (zavřené „E“ je uvedeno v lekci, kde je probíráno minulý čas – passé composé, minulé příčestí pravidelných sloves je zakončeno na zavřené „E“ a správná percepce je velice důležitá, neboť produkce této hlásky je významově nosná). Metoda systematicky probírá pro českého mluvčího složité jevy – vysoké hlásky /i, y, u/ a jejich odlišení, nosovky v opozici s orálními hláskami, různé druhy intonace. Je nutno říci, že výslovnost a percepce je velice dobře zpracována, je ještě procvičována v pracovním sešitě, nechybí propojení psaného a mluveného jazyka a vždy je výslovnost doplněna lidovou písni. Tak jsou žáci vedeni k objevování vztahů mezi psanou a mluvenou formou francouzského jazyka.

Pro analýzu využíváme faktu, že poslech může mít různé cíle, jež předurčují užití různých *učebních poslechových strategií* (poslech za účelem selekce, identifikace, reformulace, syntézy, hodnocení...) žák by měl být vždy aktivním účastníkem, v centru dění, podle metodik je nutné mu zadat přesně vymezený úkol před poslechem dokumentu. Pro výběr není podstatné jak je text poslechu obtížný, významnější roli hráje zadaný úkol. Dále lze pracovat s možností, připravit žáka na poslech pomocí různých aktivit (brainstorming, diskuse, hra, vizuální dokument, otázky, vybrat informace, doplnit informace, představit slovní zásobu atd.). V poslední době si didaktikové dávají za cíl dovést žáka spíše k tomu, aby sám jednal (agir – Listen-

and-do), než odpovídá na předem připravené otázky, dělal si poznámky, psal résumé, diskutoval o slyšeném a tak si vytvářel referenční body – schémata, na která bude moci navazovat a rozvíjet je. V roce 1993 předkládá R. Oxford seznam požadavků na poslechové aktivity. Uvádíme některé z nich:

1. Poslech musí mít komunikativní cíl
2. Jazyk použitý v poslechu musí být autentický
3. Před poslechem je nutné stimulovat předchozí znalosti
4. Obsah textu by měl být zajímavý a motivovat studenty
5. Pokud je text doplněn visuální oporou/dokumentem, měla by být dostatečně viditelná nonverbální komunikace

Co se týče výše zmíněných učebnic, z jejich analýzy vyplývá, že požadavky na poslechové aktivity více méně splňují, každá lekce má svůj komunikativní výstup, čemuž samozřejmě odpovídají i poslechy. Jazyk v nahrávkách je autentický, i když samozřejmě texty autentické na této úrovni být zatím nemohou, obsahy textů jsou spojené s každodenním životem žáka se školou a volnočasovými aktivitami a tak by měly žáka motivovat. Nejvíce autentická je francouzská metoda, o to však je pro žáka složitější. Je zřejmé, že je na učiteli, jakou učebnici zvolí dle intelektuální a psychické vyspělosti žáků.

Vyučující má zkušenosti s faktem, že **pochopení poslechu** v cizím jazyce je pomalé a proto někdy dochází k volbě nesprávných strategií – žák použije lineární strategii, snaží se poslech/text vnímat doslově, místo toho aby použil postup onomasiologický, čerpal ze svých znalostí a předchozích zkušeností. Doporučujeme se těchto postupů vyvarovat, snažit se vybírat na všech jazykových úrovních autentické materiály, doplnit používanou učebnici dalšími rozšiřujícími materiály (na úrovni A1 minimálně modifikovanými), které by měly rekonstruovat a simulovat autentické komunikační situace a jejich autenticita by měla být nejen lingvistická, ale i sociolingvistická. Pro úplnost připomínáme dále otázku postupu k pochopení. Je již zavedené, že by se mělo postupovat od známého k neznámému, v první fázi se zaměřit na globální pochopení poslechu „*Compréhension globale*“ (referenční oblast, sociální a komunikativní funkci textu – např. kolik osob hovoří, charakteristika mluvčích, intonace, okolní zvuky), dále postoupit k tzv. „*Compréhension mediane*“ – semi-globální pochopení, u mluveného textu je tento postup obtížný, je možné ho vnímat pouze lineárně a ne prostorově, v tomto případě poslouží transkripce textu, která osvětlí jednotlivé jevy, strukturu textu, prezentaci textu, jeho organizaci – kohezi a koherenci textu. Třetí fází je tzv. lokální pochopení „*Compréhension locale*“ mluveného textu, je zaměřena na morfosyntaktické a lexikální znalosti. Je zřejmé, že důraz je třeba klást na jednotlivé operace, které poslouží ke správnému pochopení pouze za předpokladu, že integrujeme významové jednotky nejen do krátkodobé, ale především do dlouhodobé paměti. Opět zdůrazňujeme skutečnost, že učitel by měl privilegovat takové aktivity, u nichž je žák vždy schopen reprodukovat smysl a tak vést studenta k autonomii. Na všech jazykových úrovních je možné takto postupovat a rovněž stále trénovat oba dva poslechové postupy sémasiologický a onomasiologický. V případě užití sémasiologického postupu je nutné se zaměřit na dílčí jevy – například fonetické (vyznačte v textu, v jednotlivých slovech vázání). Onomasiologický postup je aplikovatelný na delší zprávu, ke které jsou vytvořeny otázky různého druhu, či další úkoly.

Na základě rozboru nahrávek textů i různých cvičení jednotlivých učebnic, je nutné podotknout, že existuje velký rozdíl mezi učebnicemi čistě francouzské provenience a těmi, na nichž se nějakým způsobem podílely týmy odborníků zemí, pro něž je metoda určena. Na úrovni A1, A2 obsahuje francouzská

metoda poslechy vždy náročnější, přestože respektují požadavky lexikální a morfosyntaktické vymezené pro tuto úroveň Evropským Referenčním Rámcem. Jsou zrealizovány v daleko rychlejším tempu, více autentické. Konkrétní jazykové úrovně tak mají poměrně široký rozptyl a je problematické jejich přesné vymezení. Tento rozdíl se samozřejmě projevuje i u probíraných učebnic. Extra je metoda pro začátečníka náročná, italská metoda Vite a česká učebnice Le Français entre nous více respektují i v oblasti poslechových aktivit individuální přístup a tempo každého žáka.

Analýzu doplníme o přípomenu otázky, že poslech s porozuměním je komplexní dovednost, která má několik fází, na počátku je zvláště důležité vnímání sonority daného jazyka. Kvalita této dovednosti závisí především na správném zvládnutí zvukových charakteristik cílového jazyka, žák musí změnit návyky, které si přináší z rodného jazyka. Vzhledem k tomu, že každý jazyk má svůj specifický přízvuk, intonaci, rytmus, měli bychom jako učitelé věnovat v rámci výuky více času poslechu, především v počáteční fázi výuky, ale i u pokročilých studentů. Jistě si uvědomujeme, že percepce by měla vždy předcházet produkci. Pokud učitelé jazyků budou vycházet z nejaktuálnější metody (*Approche par compétences*), která chce jazyky vyvést ze škol a připravit studenta na aktivní život, tak by měli respektovat skutečnost, že v běžném životě strávime 45 % času poslechem, 30 % ústním projevem, 16 % čtením a 9 % psaním. Snad můžeme považovat tento fakt pro učící se i vyučující při výuce cizích jazyků za jistou výzvu.

Literatura

- BEACCO, J. C.: *L'approche par compétences dans l'enseignement des langues*, Didier, Paris 2007
 BENEŠ, E.: *Metodika cizích jazyků*, SPN, Praha 1971
 CORNAIRE, C.: *La compréhension orale*, CLE international, 1998
 CRIMI, A.-M., BLONDEL, M., HATUEL, D.: *Vite*, Pierre Bordas et fils, ELI, 2011
 CUQ, J. P.: *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, PUG 2002
 CYR, P., GERMAIN, C.: *Stratégie d'apprentissage*, Paris, CLE international 1998
 GALLON, F.: *Extra*, Hachette, Paris 2008
 DOHALSKÁ, M.; SCHULZOVÁ, O.: *Fonetika francouzštiny*, Praha: Karolinum, 1991.
 HENDRICH, J.: *Didaktika cizích jazyků*, SPN, Praha 1988
 LHOTE, E.: *Enseigner l'oral en interaction*, Hachette, 1995
 NOVÁKOVÁ, S., KOLMANOVÁ, J., GEFFROY-KONŠTACKÝ, D., TÁBORSKÁ, J.: *Le français entre nous*, Fraus, Plzeň, 2011
 PENDANX, M.: *Les activités d'apprentissage en classe de langue*, Hachette, Paris 1998
 ROBERT, J.-P.: *Dictionnaire pratique de didactique du FLE*, Ophrys, Paris 2008

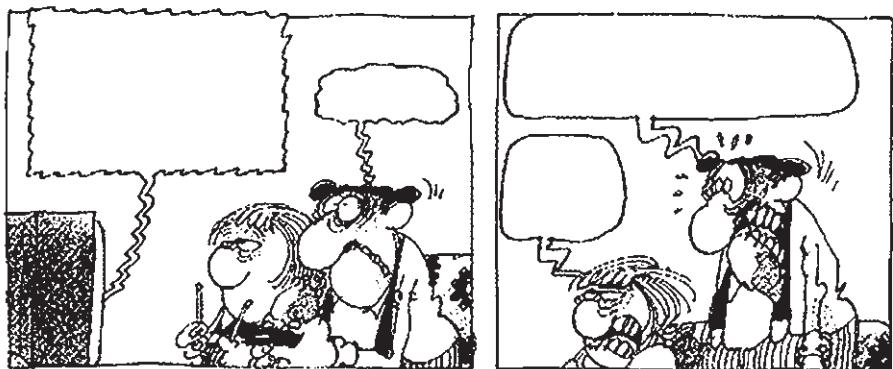
Kateřina Juříčková

Gymnázium Litoměřická
 Pedagogická fakulta UK

Enseigner avec les BD

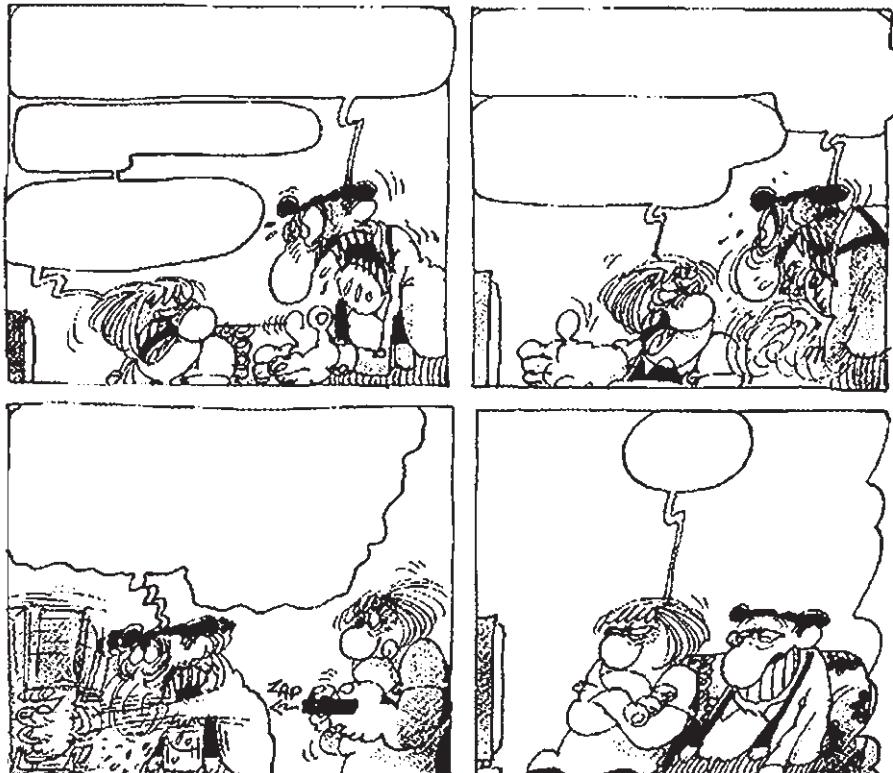
Les jeunes aiment beaucoup les BD. D'après moi, ce sont surtout les dessins et la petite quantité de texte qui les attire. En tout cas, c'est un outil motivant dans l'enseignement des langues.

En ce qui concerne l'utilisation concrète, je pratique surtout les activités très simples, on dirait peut-être banales, mais les BD me semblent être un bon moyen de s'y exercer.



Quelques activités :

1. Décrire les personnages, leur apparence physique, leurs vêtements, essayer de deviner leur caractère, leur naturel (le meilleur est de réaliser cette activité avec les bulles effacées)
2. Deviner de quoi s'agit-il d'après les dessins (aussi avec les bulles effacées)
3. Décrire où se passe la scène, quel temps fait-il etc.
4. Compléter les bulles vides d'après la fantaisie (*consultez l'exemple à droite*)
5. Compléter les bulles vides par les répliques préparées
6. Associer la série des répliques à un personnage qui pourrait les prononcer (préparer les séries des répliques avant le cours, leur nombre correspond avec le nombre des personnages)
7. Jouer la scène
8. Varier la scène
9. Raconter ce qui s'est passé au style indirect (il faut utiliser la concordance des temps)
10. Imaginer la suite de l'histoire



Source : http://www.franksprog.dk/travailler_avec_la_bande_dessinee/

Sources des BD :

internet, Eli magazines et bien sur la médiathèque de l'IFP.

Mgr. Věra Tesařová
Gymnázium Nad Štolou, Praha 7

Sauf les BD dites classiques (Astérix, Tintin etc.) j'utilise par exemple La Smala, La Tribu, La famille Clacson, Zits, Musicos et Boule et Bill.

Suggestions d'activités avec une BD

1. Activités avec la BD :

- Remettez dans l'ordre la BD découpée.
- Imaginez et décrivez le look manquant de l'homme sur la dernière image.
- Après avoir comparé votre solution avec la partie originale, expliquez le sens de la BD.

2. Sujets de conversation pour aller plus loin :

- Qu'est-ce qu'un préjugé ?
- Que/qui peut-il concerner ?
- Donnez des exemples.
- Racontez vos expériences personnelles.

QUEL LOOK!



Dernière image de la BD originale



Marie Červenková,
ESF MU Brno

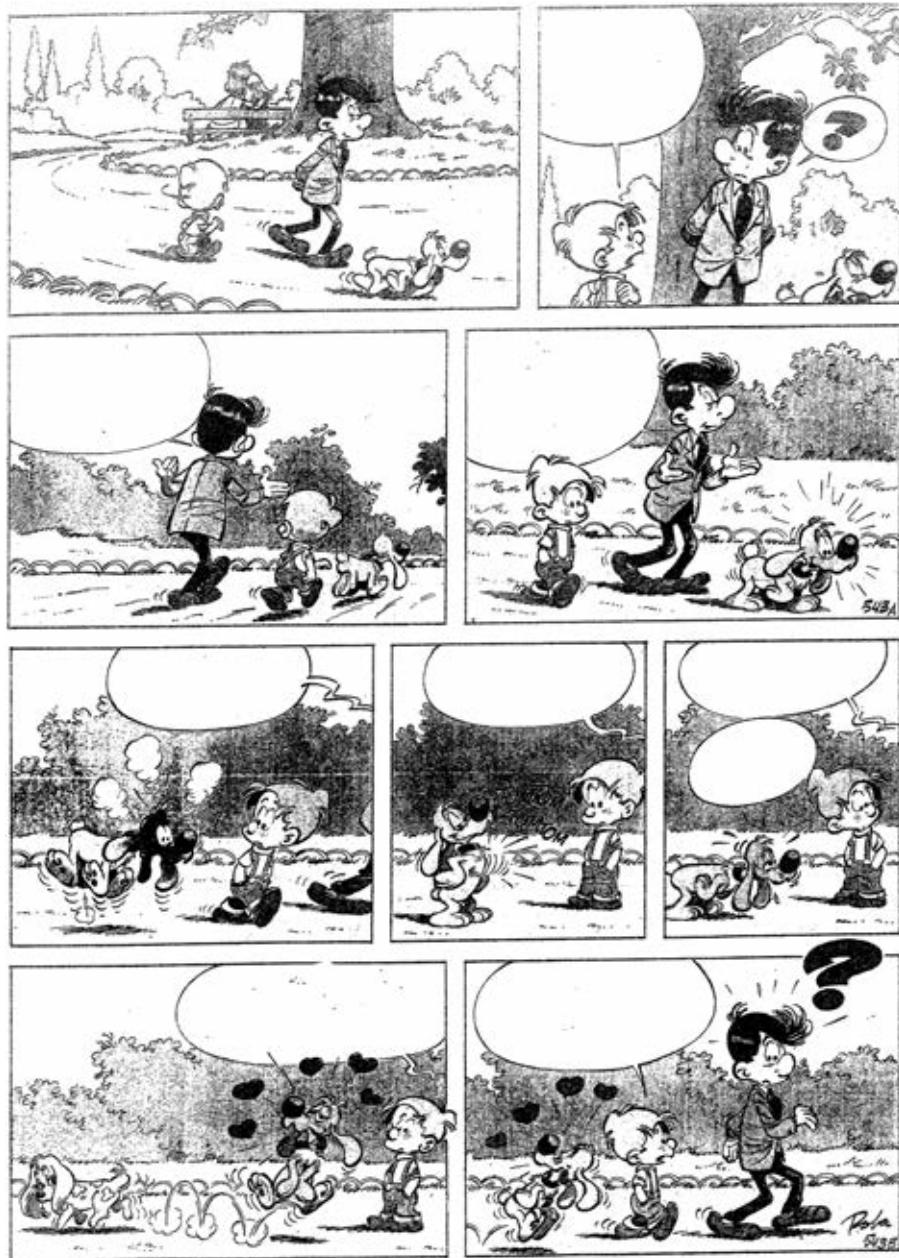
Les bandes dessinées en classe de FLE

Objectif : Permettre l'exploitation en classe de FLE de quelques histoires de la bande dessinée Boule et Bill. Boule et Bill est une série de bande dessinée belge, créée en 1959 par Jean Roba. La première histoire était publiée par le magazine de bande dessinée belge Spirou et elle a rapidement suscité l'intérêt des lecteurs. Cette bande typiquement familiale, nommée d'après deux personnages principaux, raconte les aventures quotidiennes de Boule qui est un petit garçon de sept ans et Bill un cocker anglais. Les personnages secondaires sont les parents de Boule, Caroline la tortue, la voisine et son chat Caporal. La famille est décrite par une suite de gags tellement sympathiques que Boule et Bill sont devenus l'une des séries BD de jeunesse les plus populaires du monde francophone.

Public : intermédiaire et avancé

Voilà quelques activités possibles à partir d'un exemple concret :

- Décrivez et caractérissez les personnages.
- En observant les dessins, repérez quelles vignettes montrent les sentiments amoureux.
- Une vignette est dépourvue de texte. Laquelle ? Pourquoi ? Quelle phrase pourrait la remplacer ?
- Donnez un titre à chaque vignette.
- Mettez dans l'histoire la phrase : Bill explique beaucoup mieux que moi !
- Inventez les dialogues et inscrivez-les dans les bulles.
- Résumez l'idée générale de la planche.
- Imaginez l'avenir de la relation amoureuse de Bill en utilisant le futur simple.
- Cherchez les activités que Bill fera pour ne pas perdre sa bien-aimée. Imaginez d'autres activités possibles.
- Créez votre BD vignette par vignette. Choisissez le nombre de vignettes, la forme des bulles, les personnages et aussi le décor. Ensuite, ajoutez des dialogues du texte. La meilleure BD pourrait être affichée dans la salle de classe.



(Source : Roba, 2000, p. 5)

Sources :

Bédéthèque [en ligne]. [consulté le 18 juillet 2012]. Disponible sur <http://www.bedetheque.com/serie-218-BD-Boule-et-Bill.html>.

Boule et Bill le site officiel [en ligne]. [consulté le 19 juillet 2012]. Disponible sur www.bandgee.com/boule-et-bill

ROBA, Jean. *Boule et Bill 5*. Paris : Dargaud, 2000. 48 p. ISBN 10: 2800130059.

Sylvie Vondráková

Faculté des Lettres, Université de Bohême de l'Ouest à Plzeň

Bandes dessinées en classe de français

Pour commencer, j'avoue que j'ai du mal à lire les BD. Je n'arrive pas à apprécier l'image et le texte en même temps mais mes enfants ainsi que mes élèves les adorent.

S'il s'agit de Tintin, d'Astérix ou de Spirou, les enfants les apprécient, ils s'y intéressent et ne voient pas l'exploitation d'une BD comme « un travail ennuyeux ». Face à leur enthousiasme pour les BD, j'ai dû m'investir et chercher des épisodes qui pourraient être utiles pour les cours.

Pour les tous petits, j'ai des albums de **Petit ours brun** de Danièle Bour et Marie Aubinais aux éditions Bayard Jeunesse. (Il ne s'agit pas d'une vraie BD.) Il y a de grandes images avec des phrases courtes et une histoire drôle et simple de la vie enfantine.

Je me sers de ces albums pour les montrer, les lire et les exploiter en classe avec des enfants débutants (à peu près de 5 à 8ans). Chaque album traite un sujet différent. En classe, nous pouvons lire une partie du livre pour clore une unité où nous avons travaillé le même vocabulaire. Nous pouvons aussi rejouer l'histoire ou inventer d'autres histoires sur le même thème. Le livre peut aussi servir comme outil pour l'interrogation orale individuelle sur le vocabulaire. Nous pouvons faire aussi une brève révision en début de cours pour toute la classe car les images sont assez grandes et bien distinctes.

Il est possible d'acheter des livres en République tchèque ou bien de les emprunter à la médiathèque de l'Institut français de Prague.

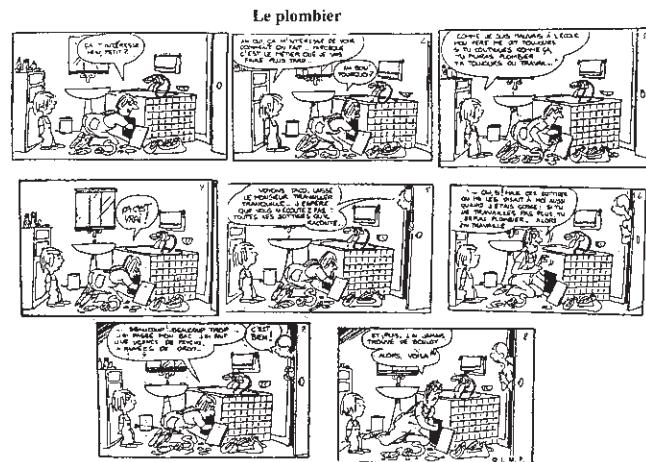


Pour les plus âgés, je me sers des albums de Claire Bretécher (les histoires d'Agrippine, de Monique), de **Zep** (*Titeuf*), d'André Franquin (*Gaston, Journal de Spirou*) etc.



Je n'aime pas l'intégralité de leur oeuvre, je choisis juste les épisodes qui peuvent enrichir mes cours.

Par exemple si nous parlons du système scolaire et de l'enseignement secondaire, nous lisons en classe l'épisode « Le plombier ».



Grâce à mes enfants, j'ai découvert une page web pour créer sa propre BD. Il s'agit d'un – **Atelier de BD** où les élèves peuvent créer assez facilement leurs propres planches en français. La navigation sur la page est facile. Les icônes sont les mêmes qu'en tchèque et les élèves s'y orientent avec aisance. Je l'utilise pour faire une histoire policière. Je spécifie des points grammaticaux qu'il faut utiliser (par exemple – un impératif ou un verbe au passé composé) et du lexique (la ville, la description d'une personne etc.) et le résultat est souvent très réussi. À la fin, nous imprimons toutes les BD pour les présenter en classe et les plus réussies sont affichées sur des panneaux à l'école.

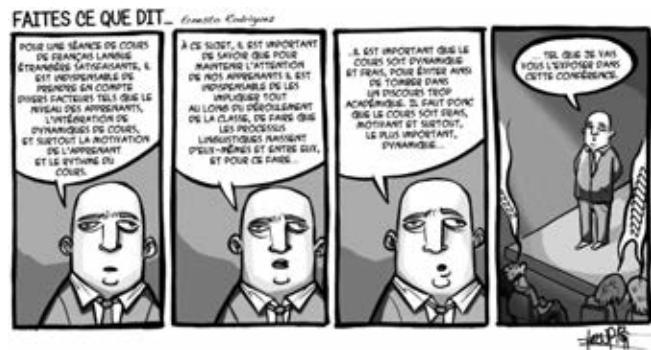
Voilà l'adresse du site: <http://www.lego.com/fr-fr/>. Vous trouverez sur la barre à droite (ou à gauche – il déplace les icônes assez souvent) **LEGO@ City**, cliquez dessus et en haut de la page vous trouverez l'icône **Crée tes BDs**. (Il y est écrit « Crées » avec un « s », c'est une faute que les élèves trouveront vite. Je suis désolée. Mais nous pouvons ainsi faire une révision rapide de l'impératif et envoyer un mot au web master.)

Bienvenue dans le monde passionnant des BD LEGO® City

Il nous faut au moins une séquence de 45 minutes dans une salle multimédia. J'utilise cette activité pendant des périodes de grippe ou classes vertes, s'il manque beaucoup d'élèves ou avant Noël ou bien à la fin de l'année scolaire.

Puis, j'ai découvert récemment un livre des Éditions Maison des Langues **Cyber-attaque au collège**. Ce n'est pas un manuel proprement dit mais une BD avec des personnages et des histoires qui sont proches des intérêts des collégiens pour aborder la lecture de façon ludique, tout en apprenant le français. La BD est destinée aux adolescents de 11 à 15 ans, elle est accompagnée d'un CD.

À la fin de la BD, il y a des activités d'exploitation pour faciliter le travail du professeur.



Et pour terminer, une BD pour nous tous :)

Bon courage !

Mgr. Magdaléna Kolářová
(*MagdalenaK@idopis.cz*)

La BD est un outil très pratique non seulement pour l'enseignement de la langue mais aussi pour les jeunes qui peuvent y trouver un encouragement à la lecture. Il y a une grande variété de BD pour différents âges et diverses exploitations en classe. Une telle richesse et variété fait parfois peur. Prenez donc la BD que vous aimez personnellement (et pas forcément celle de Tintin étant donné qu'il passe au cinéma en 3D) et vous arriverez à la présenter de façon qu'elle plaise aussi à vos élèves.



VÝZVA K PLACENÍ PŘÍSPĚVKŮ

Vážení členové SUF,

členský příspěvek na rok 2012 činí **300 Kč**.

Číslo účtu SUF u České spořitelny je: 1935150359/0800.

Jako variabilní číslo uveďte své členské číslo, které najdete na černé obálce Bulletinu.

Pokud neznáte své členské číslo, obratěte se na: dvor.rena@volny.cz.

Děkujeme všem.

S
U
F SDRUŽENÍ
 UČITELŮ
 FRANCOUZŠTINY

Bulletin Sdružení učitelů francouzštiny

Redakce: Kateřina Jarolímová, Jana Táborská, Radka Fridrichová

Kontaktní adresa: Sdružení učitelů francouzštiny

Štěpánská 644/35, 110 00 Praha 1-Nové Město

Internetové stránky: www.suf.cz

e-mail: suf@email.cz

La date limite de la remise des articles pour le numéro prochain du Bulletin est le 23 janvier 2013.

Prière de les envoyer sous forme électronique, en Word,

à l'adresse de la rédaction :

bulletin.suf@email.cz

Mezinárodní standardní číslo seriálových publikací: ISSN 1212-1657

Grafická úprava: Petr Charamza

Foto na obálce (Le Puy -Chapelle Saint Michel d'Aiguilhe): Jana Táborská

Tisk: Agentura Jiří Brůna JB

Distribuce: SEND Předplatné spol. s r. o.,

Ve Žlíchově 1800/77, 193 00 Praha 9-Horní Počernice

Redakční uzávěrka Bulletinu č. 77: 23. ledna 2013

Bulletin č. 76 byl dán do tisku dne 1. října 2012



**Le sujet de
„NÁPADNÍK“
prochain est :**

Les stéréotypes français en cours de FLE – Les stéréotypes et la didactique de l'interculturel en cours de FLE.

Quels sont les stéréotypes de la France et des Français vus de l'étranger ? Comment les présenter en cours de FLE ?

Comment travailler sur les préjugés, sur les stéréotypes que les étrangers (notamment les Tchèques) ont sur les Français ?

N'hésitez pas à nous communiquer vos expériences sur l'adresse suivante : bulletin.suf@email.cz.